EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN! Sayı: 77, 15 Temmuz '93

Kitle hareketi ve devrimci perspektif

Bu yılın 1 Mayıs gösterilerinin genel havası kitle hareketinde yeni bir canlanma yaşanacağına dair önemli ipuçları sunmaktaydı. Son bir ayın olayları bunu bir beklenti olmaktan çıkarmış, sarsıcı etkileri halen yaşanmakta olan somut bir olgu haline getirmiştir.

Sahneye ilk çıkan işçiler oldular. 15-16 Haziran'ın yıldönümüne denk gelen işçi yürüyüşleri, sonraki günlerde irili ufaklı direnişler halinde sürdü. İşçiler düşük ücretlere ve sermayenin "özelleştirme" politikasında ifadesini bulan yeni saldırı planlarına kolayca boyun eğmeyecelerini gösterdiler. Bunu kamu çalışanlarının çeşitli kentlerde karşılama gösterileriyle birleşen ve başkentte onbinlerce kişinin katıldığı büyük bir gösteriyle noktalanan Ankara Yürüyüşü izledi. Kamu çalışanları demokratik sendikal haklarını elde etmedeki kararlılıklarını tüm topluma duyurdular. Temmuz'un ilk haftasında ise tüm Türkiye devlet eliyle tezgahlanan ve 37 ilerici insanın vahşice yakılmasıyla sonuçlanan Sivas katliamına karşı gösterilerle çalkalandı. Yüzbinlerce insan sokakları doldurdu, katliamın sorumlusu devlete kinini ve nefretini haykırdı. Tüm bunları ise, bugün (15 Temmuz) gerçekleşen yüzbinlerce memurun toplu iş bırakma eylemi ve hükümet aleyhtarı gösterileri tamamladı.

Son bir ayın içine sığan, yüzbinlerce insanı kapsayan, tümüyle hükümet ya da devlet aleyhtarı gösteriler olarak gerçekleşen bu eylemler, kitle hareketinde yeni bir düzeyin, gerçek bir gelişmenin ifadesidirler. Sivas katliamını protesto gösterileri bu açıdan ayrı bir öneme sahiptir. Sivas katliamı, Kürt sorunu etrafında odaklaşan gündemi değiştirmeyi ve toplumun ilerici kesimlerine ortaçağ artığı gerici-şeriatçı güçler kullanılarak gözdağı vermeyi amaçlayan, tümüyle devlet eliyle tezgahlanan bir oyunun ürünüydü. Ne var ki bu iğrenç oyun ters tepti. Toplumun ilerici katmanları üzerinde muazzam bir sarsıntı yarattı. Devletin konumu, sosyal-demokrasinin rolü, sermaye ile ortaçağ artığı güçler arasındaki organik ilişki konusunda, kitlelere paha biçilmez bir siyasal eğitim sağladı. Kemalist solun bu tepkileri laiklik-irtica çarpık ikilemi içinde saptırma ve düzen kanalları içinde tutma çabaları da fazla etkili olamadı. Yığınlar tepkilerini devlete, düzene ve sosyal-demokrasiye yönelttiler.

Tüm bunlar devrimci mücadele için önemli kazanımlar olmuştur. Kitle hareketi seyrini nasıl ve ne ölçüde sürdürebilecektir, bunu kestirmek şimdilik güç. Fakat bu kadarıyla bile gücünü sergilemiş, sarsıcı etkisini göstermiştir.

Sermaye yeni koalisyon hükümeti aracılığıyla Kürt özgürlük mücadelesine ve işçi hareketine karşı yeni bir saldırıya hazırlanmıştı. Kitle hareketindeki gelişme buna önemli bir darbe oldu. Koalisyonun kurulmasıyla çatırdaması bir oldu. Kadınlığı ve görüntüsü medya aracılığıyla pazarlanan hanım başbakan, daha aradan bir ay bile geçmeden lime lime oldu. Koalisyondaki tek işlevi "toplumsal muhalefeti dizginlemek" olan SHP ise bugün tam bir çöküntü yaşamaktadır. Oy tabanını oluşturan emekçiler içinde zaten son derece zayıf olan itibarı ve inandırıcılığı, Sivas katliamının ardından hemen tümüyle yıkıldı. Yüzbinlerin katıldığı gösterilerden SHP'nin kovulması politik önemi büyük bir gelişmedir.

Sivas katliamına karşı gelişen kitle tepkisi sermayenin toplum üzerinde kurduğu medya tekeline de önemli bir darbe vurmuştur. Katliamın ardından ortaçağı güruhunun savunucusu kesilen ve hızla katliamı unutturmaya çalışan sermaye medyasının bu çabaları, kitlelerin sokaklara akan tepkisiyle püskürtülmüş, olay toplumda günlerce başköşeyi işgal etmiştir. Kitle mücadelesinin gücü ve olanakları bakımından üzerinde önemle durulması gereken çarpıcı bir olaydır bu.

Sermaye düzeni uzun zamandır çok yönlü bir bunalımın pençesindedir. 12 Eylül askeri darbesiyle girilen süreçte uygulanan hiç bir politika ona bir çıkış yolu yaratamamıştır. 70 yıllık cumhuriyet iflas etmiştir. Sermayenin devletiyle, hükümetiyle, politik partileriyle, medyasıyla, Sivas katliamı üzerinden ortaçağ artıklarıyla hararetli dayanışması, bu iflasın en taze ve vurucu ifadesidir. Resmi ideolojisi çöken, politik kurumları iyice işlevsizleşen rejim gitgide daha çıplak bir biçimde kaba zorla başbaşa kalmaktadır. Sermayenin TC'si bugün çıplak bir ordu, polis rejimi görüntüsüne bürünmüştür.

Birinci DYP-SHP koalisyonu "demokrasiye geçiş" demagojisi ve SHP kanadının "sol" görüntüsü ile kitleler nezdinde illüzyona en elverişli hükümetti. Fakat olaylar yalnıca bir kaç ay içinde onun bir özel savaş ve terör hükümeti olduğunu gösterdi. Özel savaş Kürt halkını, terör devrimci hareketle birlikte direnen işçi ve emekçileri hedef aldı. Şimdi ne "demokrasiye geçiş" demagojisinin ne de SHP şahsında sosyal-demokrasinin bir inandırıcılığı kalmıştır. Bu daha çok ve daha sistematik terör demektir. Terör düzenin yaşam kaynağı haline gelmiştir.

Kürdistan cephesinde bu bir kitle imha savaşı olarak ilan edilmiş bulunuyor. Son günlerin gelişmeleri, ordunun bu cephede duruma açıktan el koyduğunu, hükümeti, parlamentoyu, siyasal partileri ve medyayı "seferberlik" uygulaması içinde emir-komuta sistemi içine aldığını göstermektedir. Bunun Türkiye cephesindeki yansıması kitle hareketlerine karşı sistematik polis terörü olacaktır. Bu bugünden yaşanmaktadır. İşçi eylemlerine karşı çevik kuvvet copu, kamu çalışanlarına karşı panzerler harekete geçirilmiş durumda. Ordusu, polisi ve medya tekeliyle düzen henüz güçlü görünüyor. Fakat bunun gerisinde politik kurumların iflasında ifadesini bulan bir zayıflık vardır. Özel savaşa ve çıplak teröre dayalı bir egemenlik, gerçek bir zayıflık göstergesidir. Buna karşı oluşan ve bunun bizzat hedefi olan devrimci mücadele birikimlerinin devrimci önderlik ve inisiyatifle değerlendirilebilmesi durumunda, bu egemenliğe önemli darbeler vurulabilir ve giderek bu egemenlik çökertilebilir.

Bu bizi devrimci görevler alanına getirmektedir. Kürdistan'da hareket, özel savaşın tüm çabalarına rağmen gelişme dinamizmini sürdürüyor. Önderlik ve örgütlenme alanında büyük başarılar sergileniyor. Türkiye cephesinde ise yazık ki bu alanlarda hala gerçek bir boşluk hakim. Son bir ayın kitle hareketleri bu zaafı yeniden yakıcı bir biçimde ortaya koymuştur.

Önderlik boşluğunu doldurmak, harekete doğru taktiklerle yön vermek, herşeyden önce sağlam bir ideolojik konumda bulunmakla olanaklıdır. Hareketin seyrine bugünkü pratik etkisi henüz hemen hiç olan devrimci hareketin ideolojik durumu ise içler acısıdır. Dü,n '80 öncesinde, hiç değilse demokratik halk devrimi, demokratik halk iktidarı şiarları sınırında duran birçok grup, şimdilerde "demokrasi mücadelesi" gibi belirsiz, düzen içi kanallarda boğulmaya son derece elverişli bir zeminde hareket etmeye özel bir eğilim duymaktadır. Sivas katliamına karşı yürüyen kitleler sermayenin devletini hedef alan şiarlar atıyorlar. Kitlelerin bu durumu bile "demokrasi mücadelesi" belirsizliğinin ilerisinde bir tutumun ifadesidir. Komünistler bu tepkileri "Kahrolsun sermaye iktidarı!" devrimci şiarıyla daha açık hedeflere yönlendirmelidirler. Devrimci iktidar perspektifinin somut bir ifadesidir bu.

Şüphe yok ki işçi ve emekçi yığınlar iktidar mücadelesinin henüz hemen tümüyle uzağındadırlar. Henüz yalnızca demokratik siyasal istemlerini dile getirebiliyorlar. Bu bile ancak kitlelerin en ileri en gelişmiş kesimleri için sözkonusudur. Bu bir gerçek.

Fakat bunu tamamlayan bir başka gerçek ise, iktisadi ve demokratik haklar için harekete geçen yığınların, her seferinde sermaye devletinin bugün gitgide daha açık ve çıplak bir hal kazanan duvarına çarpıyor olmalarıdır. Kapitalist bir ülkede demokrasi mücadelesini sermaye iktidarını yıkma mücadelesi ile birleştirme zorunluluğu şeklindeki temel teorik gerçek, bugünün Türkiyesi'nde kitlelerin gündelik mücadelesi üzerinden pratik anlamını canalıcı bir biçimde gösteriyor. Bunun görülüp kavranamadığı bir durumda, iktidar perspektifine dayalı mücadele taktikleri üzerine söylenecek her şey boş bir sözden ibaret kalacaktır.

Kitle hareketine müdahale ve önderlik bugünün en canalıcı pratik görevidir. Fakat bunu iktidar hedefinden koparmayan bir perspektif içinde gerçekleştirebilmek ise bugünün en canalıcı teorik sorunudur. Komünistler bu ilişkiye ve bütünlüğe bugün her zamankinden daha fazla dikkat ve özen göstermelidirler.

EKİM

Rüzgar eken fırtına biçer!

Türkiye, içten içe kaynayan sıkıntılar, gittikçe uçurumlaşan çelişkiler, günden güne büyüyen çözümsüzlükleriyle tıpkı zehirli gaz biriktiren çöplükler gibi patlamaya hazır bir bomba görünümünde. Gün geçmiyorki gündem yeni bir olay ile çalkalanmasın, siyasal tansiyon yükselmesin, kendiliğinden olaylar patlak vermesin veya bizzat devlet eli tarafından hazırlanan provokasyonlarla biriken tepkiler saptırılmasın...

Olaylar o denli hızlı gelişiyor ki, yeni başbakanın seçilmesi, hükümetin kurulması ve güvenoyu alması ile başbakan ve hükümetin son derece zor durumda kalması, gözle görülür şekilde yıpranması bir ve aynı süreçte yaşandı. Diğer bir deyimle sermaye düzeni daha makyaj tazelerken, boyayı yüzüne gözüne bulaştırdı.

Devletin ve onun eski hükümetinin yeni kabineye devrettiği miras öylesine ağır ve kirli idi ki, terör ve sömürü politikasını dünden daha vahşi bir şekilde sürdüreceği, I. savaş hükümetiyle aynı yolun yolcusu olacağı daha baştan belli yeni Çiller hükümetinin kısa süre içinde güçten düşmesi içten bile değildi. I. koalisyon hükümeti icraatlarının bilançosu devle-tin içine düştüğü çıkınazı, battığı batağı ortaya koymaktadır: "Faili meçhul" cinayetleri, ev baskınları, gözaltında/işkencede cinayetler, göstericiler üzerine silahlan kurşunlar, sivil halka karşı girişilen katliamlar, devlet güçlerinin döşediği mayınlar ve yerleşim bölgelerine yönelik saldırıları kapsayan 4 bini aşkın cinayet ve Kürdistan'da gittikçe daha kanlı bir şekilde sürdürülen kirli ve iğrenç bir savaş!.. Toplumsal muhalefeti "sindirerek susturma" taktiği izleyen devletin kanlı ve tehditkar yüzünü kitlelerden uzun süre saklaması mümkün değildir. Şiddetin dozu arttıkça, toplumdaki korku duvarı da incelmektedir. Öte yandan, sermaye devletinin Kürdistan'da sürdürdüğü iğrenç savaşın faturasının (yanlızca korucu-lara yılda 777 milyar lira harcandı, devletin Kürdistan'da sıktığı kurşunun günlük tutarı ortalama 10 milyar lira vs.), işçi ve emekçi sınıflara enflasyon, tensikat ve baskı, hükümetin deyimiyle "acı ilaç" olarak dönmesi gerçeği de toplumda tepkilerin gittikçe kaynama noktasına yaklaşmasına yol açmaktadır.

PKK'nın ilan ettiği tek taraflı ateşkes ile birlikte ortaya atılan, "bitti, tükendi" demagojileri savaşın yeniden, daha yoğun olarak patlak vermesinden sonra işlemez oldu, dahası devletin inandırıcılığına gölge düşürdü. Toplumda bu işin askeri yöntemlerle çözülemeyeceği yaygın bir kanıya dönüştü.

Diğer tarafta ise işçi ve kamu emekçileri günden güne eylemlilik tansiyonlarını artırıyorlar. İşsizliğe, tensikatlara, taşeronlaştırmaya, özelleştirmeye karşı öfkeler kabarmakta, ekonomik ve demokratik hakların yanısıra genel grev talebi yaygınlaşmaktadır. Eylemler yer yer militan biçimlere bürünmekte, sınıfta birlikte hareket etme isteği yakıcı bir arayışa dönüşmektedir.

Kısacası; sermaye devleti ve onun hükümeti dört bir yandan bir sıkışmışlık ve çözümsüzlük içindedir. Doğu'da gerilla vururken, batıda işçi ve emekçiler yeni bir hareketliliğin işaretlerini vermektedirler. Toplumsal muhalefet ise içten içe kaynamakta, kitlelerdeki tepkiler, Boyabat'ta bir sapığın linç edilmesinin ardından yaşandığı gibi, kendiliğinden bir tarzda patlamaktadır. Tam da sıcaklann böyle arttığı bir noktada Sivas katliamı yaşanmaktadır.

* * *

Sivas olayı ne öne sürüldüğü gibi dinci ve yobazların gösterisidir. Ne de provoke edilmek istendiği gibi bir Sünni-Alevi çatışması... Tahrikçi de Aziz Nesin veya yobazlar değil bizzat devlet yapmıştır. Sivas'ta yaşanan planlı programlı, örgütlü ve sistemli bir devlet katliamıdır. Olay önceden hazırlanmış, dinci ve yobaz ortaçağ fosilleri işbirlikçi figüranlar ve maşalar olarak kullamlmıştır. Saldırı halkların kardeşliğine, Kürdistan'daki kirli savaş üzerinde biriken ilgi ve tepkilere, gündeme oturan işçi ve kamu emekçilerin taleplerinin yarattığı kamuoyunun saptırılmasına yönelik bir saldırıdır. ve tüm ilerici toplumsal muhalefeti hedef almaktadır.

Cuma namazında verilen vaazlar önceden hazırlanmıştır. Devlet içinde devlet olan hizbullah, hizbi-kontra ve kontr-gerilla kışkırtıcı bildirilerini önceden dağıtmışlardır. Otelin taşlandığı kaldırım taşlarını devlet oraya önceden yığmıştır. Çevre illerdeki imam hatip liselerinden, kuran kurslarından ve diğer gerici odaklardan gençler önceden Sivas'a toplatılmıştır. Kısacası devlet önce örgütlemiş, hazırlamış ve provoke etmiştir, sonra da kendi eliyle hazırladığı katliamı soğukkanlılıkla seyretmiştir.

Olayların yaşandığı ve o an alınan tüm bilgilerin başbakana aktarıldığı sırada Madam Çiller nikah töreninde şahitlik yapmaktadır. Hiç birşey olmamış gibi davranmaktadır. 36 insan katledildikten sonra ise „ölülere sabır" dileyerek ve "otelin önündeki

vatandaşlara hiçbir zarar gelmemiştir" diyerek, bir yandan pot üstüne pot kırmakta, diğer yandan ise gerçek konumunu ortaya koymaktadır. İnönü'den İçişleri Bakanına, Emniyet Müdüründen Sivas Valisine, onlardan Demirel'e kadar tüm yetkililer soğukkanlılık içinde aynı sözleri sarfetmektedirler. "Olayı büyütmeyin. Polis ve asker duruma hakimdir."

Oysa azgın kalabalığın kanlı gösterisine polis seyirci kalıyor, jandarma müdahale etmiyor, asker geri çekiliyor. Toplumsal muhalefetin, Kürt halkının ve emekçilerin en meşru, en barışçıl gösterisini anında jopla, kurşunla dağıtmaktan geri durmayan "güvenlik güçleri", Madımak Otelindeki insanlar diri diri yanarken kimi zaman atıl kimi zaman apaçık destekler tavırlarıyla bu iğrenç ortaçağ ateşini körüklemişlerdir.

Yaşanan vahşetin ardından gözaltına alınan insanların birçoğu saldırıya uğrayanlardır. Suçlananlar ölenler, katledilenlerdir. Devlet yetkililerinin ilk açıklamalarının tümü katliamı savunur, katilleri haklı gösterir şekildedir.

Sivas'ta sahnelenen devlet terörünü başlangıçta "Aziz Nesin'in tahriki sonucu yaşanan halk ayaklanması" şekilde, kamuoyunun tepkisi üzerine ise "dincilerin, yobazların kışkırtması" biçiminde çarpıtmaya çalışan devlet ve onun çanak yalayıcıları tam bir tükenmişlik ve düşkünlük içindedirler. Sermaye düzeni hükümeti, başbakanı, cumhurbaşkanı, muhalefeti ile kıvrandıkça batmakta, battıkça azgınlaşmaktadır. Sivas katliamı laikliğin elden gittiği, şeriatçıların gittikçe güçlendiğini değil, sistemin tam bir çözümsüzlük içinde olduğunu göstermektedir. Olayın ardından burjuva gazetelerin köşe yazarlarının "bunu bir sistem krizi" olarak algılamamak gerektiğini vb. gibi yaklaşımları boşuna değildir.

Oysa, rüzgar eken terörist sermaye devleti fırtına biçecektir. Tüm işaretler bunu göstermektedir. Madımak Otelinde hunharca katledilen 36 aydın insan için Ankara'da düzenlenen cenaze törenine 200 bini aşan bir kalabalık katılmıştır. Uğur Mumcu'nun cenazesi, Özal'ın cenazesi vb. gibi devlet destekli gösterilerin aksine insanlar kendiliğinden ve devletin birçok engellemesine rağmen gelmişlerdir. Öfkeleri ise sloganlarına yansımaktadır. "Hükümet istifa!", "Katiller Ankara'da!", "Faşizme karşı omuz omuza!", "Katil devlet!", "Devlet terörüne son!" vb. gibi şiarlar kitlenin politizasyonunu ortaya koymaktadır. "Yaşasın halkların kardeşliği!" en sık atılan sloganların başında gelmesi, devletin Kürdistan'da sürdürdüğü politikanın kitleler nezdinde iflas edişinin en somut göstergesiydi. Toplumsal muhalefetin tepkisi dinci ve yobaz güçlerin yanısıra ve gittikçe ağırlıklı olarak hükümete ve devlete yöneliyordu. Nitekim, cenaze töreninde bir grup insanın İnönü'ye saldırması, meclis ve hükümet binalarını taşa tutması "aşırı bir grup"un tepkisinden ziyade mayalanmakta olan kitle psikolojisini gösteriyordu.

Sivas'ta, İstanbul'da ve ülkenin diğer illerinde binlerce insanın katıldığı protesto gösterileri düzenlenmiştir, düzenlenmektedir. Sivas katliamına seyirci kalan devlet ve onun "güvenlik güçleri", terör ve cinayet çeteleri bu katliamı lanetleyen tepkilere hiç de seyirci olmadığını, bu olaylarda pekala bir taraf olduğunu açık bir şekilde ortaya koymuştur. Sultanahmet'te kamu emekçileri vahşice coplanmış, Sivas'ta protesto gösterisi yapan insanlar silah zoruyla dağılmaya zorlanmış, Buca Belediyesi işçilerine saldırılmış ve birçoğu gözaltına alınmıştır, vb.

Terörist devletin tükeniş politikası olan sopa ve kurşun bir noktaya kadar etkili olmaktadır. Ancak belli bir aşamadan sonra sermaye düzenine tepki, başkaldırı ve karşı direniş olarak geri döneceği muhakaktır. İçinde bulunduğumuz dönem devletin en fazla yıprandığı, teşhir olduğu, dış ve iç politikada güçsüzlük içinde kıvrandığı bir dönemdir.

Tam da bu nedenden dolayı, protesto eylemleri düzenleyenlerin ve katılanların birçoğunun işçi ve kamu emekçisi olduğu son derece önemli bir noktadır. Bugün Türkiye'nin gündemini kasıp, kavuran ardı ardına patlak veren gelişmeler işçi sınıfının politizasyonu için son derece elverişli bir ortam yaratmaktadır. Politik genel grev talebi her zamankinden yakıcıdır, herzamankinden somuttur.

Tansu Çiller'in ardarda patlak veren olayların ardından ve hükümetin kuruluşundan sonraki ilk ziyaretlerinden birini Türk-İş'e yapması hiç de tesadüf değildir. Şaşırtıcı olmamalıdır. Ulusal kurtuluş mücadelesi veren Kürt halkının yanısıra işçi sınıfı hareketliliği sermayenin ve devletin en büyük korkusudur. Bu korkuyla hareket eden Çiller'in sendika bürokratlarını bir kez daha ihanete davet etmekten başka yapabileceği birşeyi yoktur. Sendika ağalarından ise teslimiyetten başka bir şey beklenmemelidir.

Bugün için komünistlerin ve devrimci-öncü işçilerin en acil görevi sınıfa yönelik etkili bir politikleştirme saldırısıyla birleşen genel direniş çizgisini sınıfa maletmektir. Türkiye'de işçi sınıfının kendi gücüne dayanarak ve taban örgütlülüğüyle gerçekleştireceği başarılı bir politik genel grev ise yeni bir sürecin başlangıcı olacaktır.

Tüm enerji ve çabanın hedefi, mayalanan fırtınayı bilinçli ve örgütlü bir kasırgaya çevirmektir.

Ankara'da yüzbinler yürüdü
Devleti protesto gösterisi

Sivas katliamı bir kez daha göstermiştir ki, çağdaş barbarlık rejimi olan kapitalizm, sıkıştıkça, tarihsel sonunu ufukta gördükçe yaşamını uzatmak için elinden geleni ardına koymayacak, kendisine soluk aldırtacak her şeyi yapmaktan geri durmayacaktır.

Fakat nafile! Gerçekleştirilen her katliamın sonrasında barbar TC'nin çirkin yüzü yeniden yeniden sırıtıyor, burjuva politikacılarının devleti ve katilamcı uşaklarını gizleme çabalarında kendisini ele veriyor. Ve bu çirkin yüz, her defasında emekçilerin bilinçlerine daha bir kazınıyor.

Olayı başlangıçta, devletin yanısıra katliamcı uşaklarını da gizleme çabasıyla "tahrik"le, "mukaddes değerlerle alay edildi"giyle açıklayanlar, tepkilerin yoğunluğu karşısında, devletlerini işin içinden sıyırma kaygısıyla geri adım atıp bu kez de "irticacılar"ı günah keçisi yapmaya başladılar.

Bütün gizleme çabalarına rağmen, bu katliama karşı protestolara damgasını vuran, devlet aleyhtarlığı olmuştur. Olay sonrasında, cumartesi günü, Ankara'da Dikmen Caddesi'ndeki Pir Sultan Abdal Kültür Merkezi önünde cenazelerin götürülmesiyle ilgili bilgi almak için bekleyen kitle, çevrede önlem alan resmi polis otolarının üzerine yürüyerek, onları yakındaki Dikmen Karakolu önüne çekilmek zorunda bıraktı. Ertesi gün Kültür Merkezi önünde bir kaç sivil polisin dışında tek bir polis dahi yoktu. Polis şefleri, büyük bir gerginlik içinde ve patlamaya hazır bekleyen yaklaşık 300 kişilik kitlenin ajite olması ve kendilerine saldırmasından korkuyorlardı.

Yürüyüş için kitleler salı günü, saat 11.00'den itibaren Dikmen Caddesi'nde toplanmaya başladılar. Katılanların içinde çeşitli kültür ve dayanışma dernekleri, semt halkevleri, İHD, TMMOB, ÇHD gibi demokratik mesleki kuruluşlar, memur sendikaları, DİSK, devrimci hareketlerin taraftarları, Belediye-Belko işçileri vardı.

Cenaze töreni ve yürüyüş, devlete ve onun kolluk kuvvetlerine duyulan kinin haykırılmasının doruk noktası oldu. Yürüyüş boyunca devlet aleyhtarı sloganlar inletti ortalığı. Öfke dolu sloganlar, aynı zamanda, utanmadan törenin yapıldığı yere gelen devletin sosyal-demokrat uşaklarının yüzünde patladı. İnönü'lü, Gürkan'lı, Selvi'li güruh çareyi apar topar oradan kaçmakta buldular.

Yaklaşık 200 bin kişilik bir kitlenin "Katil devlet, faşist devlet!", "Faşizme karşı omuz omuza!", "Pir Sultanlar ölmez!", "Yaşasın halkların kardeşliği!", "Devlet terörüne hayır!", "Dün Maraş'ta, bugün Sivas'ta, çözüm faşizme karşı savaşta!" sloganlarını haykırarak Dikmen Caddesi'nden aşağı doğru akması görülmeye değerdi. Yürüyüş güzergahı üzerindeki Polis Evi'nin, Emniyet Müdürlüğü'nün, Meclis'in, ordu komutanlıklarının, Milli Savunma Bakanlığı'nın, Polis Akademisi'nin bulundukları bölgelerde, kitlelerde birikimiş öfke ve nefret bütün yoğunluğu ile dışa vurdu. Buralarda "Katil devlet, yıkılacak elbet!", "Şehitler burada, katiller orada!", "Kahrolsun faşizm!", "Çöplük meclis!", "Katiller mecliste!" sloganları ortalığı inletti. Meclisi önünden geçerken, daha sonraki günlerde TV'de bir ANAP temsilcisinin "70 yıllık Cumhuriyet tarihinde ilk olarak böyle bir şey olmuştur" dediği olay gerçekleşti. Yürüyüşçüler, meclisin kapısına yürüyerek ellerine geçirdikleri her şeyi içeriye atmaya başladılar. Kapitalistlerin meclisi kortejin geçişi süresi boyunca sloganlarla sarsıldı.

Hipodrom'un önünde yürüyüşün kalan bölümü için yaşlılar otobüslere bindirildiler. Aşırı sıcağa rağmen yolun mezarlığa kadar olan bölümü pankartlar ve atılan sloganlarla yürüdü. Tüm yürüyüş boyunca ortalıkta tek bir polis yoktu.

Uğur Mumcu'nun cenaze töreninde daha çok devletin laik-kemalist temelli manipülasyon çabalarına tanık olunmuştu. Bu kez ise devletin yanısıra sosyal-demokrasiyi de hedefleyen radikalizmiyle kent yoksullarının patlayan öfkesinin göstergesi oldu.

İstanbul böyle gün gördü...

Bir cenaze töreni değildi kesinlikle. Ne tüyler ürperten cenaze marşları vardı, ne de ölümlerden karamsarlığa kapılıp cenaze marşlarının ağır ritimlerini arayan kulaklar. Ne ağıtlar vardı, ne de ağlamak isteyen tek bir göz. Ne son yolculuğuna uğurlamaktı şehitleri, ne de tabutların arkasından akan en son seldi bu yürüyüş...

Öfke vardı, bozuk düzenin kahpeliğine duyulan; yaladı geçti İstanbul'u baştan başa. Ses vardı, yüzbinlerin yüreğinden kopup İstanbul semalarını titreten. Güç vardı, geçtiği caddelerden polisleri kaçırtan, inlerine tıktıran. Taşlar vardı, polislerin üzerlerine, araçlarına, faşist partilerin ve büyük bankaların binalarının camlarına yağdırılan. Gecekondu mahallelerinden yürüyüşü selamlayan, sloganlara ortak olan, zafer işaretleri yapan kadınlar ve çocuklar vardı binlerce. Türküler vardı, gökyüzüne yükseltilen sazların gölgesinde söylenen. Çoktandır önüne çekilen bendin gerisinde birikmiş büyük bir gücün, bendini parçalayarak İstanbul caddelerinde önüne geçilmez bir öfke seli şeklinde akmasıydı bütün yaşananlar kısacası...

* * *

Asım Bezirci ve Nesimi Çimen için Yazarlar Sendikası'nın Kabataş'taki Genel Merkezi önünde tören yapılacağından, sabah 9.30'dan itibaren kitle Kabataş'ta toplanmaya başladı. Çeşitli meslek odalarının, yöre ve köy derneklerinin, sendikaların, sosyalist yayınevlerinin, bazı yasal partilerin ve birkaç yasadışı örgütün pankartlarıyla katıldıkları kitle, yaklaşık 150 bin civarında bir sayıya ulaştı. Saat 11.00'de Kabataş'tan hareket eden kortej; Kabataş-Karaköy, Karaköy-Şişhane, Şişhane-Kasımpaşa, Kasımpaşa-Çağlayan, Çağlayan-Şişli, Şişli-Mecidiyeköy ve Mecidiyeköy-Zincirlikuyu güzergahlarından ilerleyerek 6,5 saat boyunca yol yürüdü.

Yürüyüş boyunca:

1) Faisal Finans Kurumu'nun Salı Pazarı'ndaki Genel Merkez binası taş ve metal para yağmuruna tutuldu. Binanın zemin ve birinci katının camları kırıldı. Kurumun güvenlik güçleri ve içeriye dolışan polisler saldırıya herhangi bir karşılık vermediler. Bu arada binaya sığınamayan polislerin otolarına binerek hızla olay yerinden uzaklaştıkları görüldü.

2) Karaköy Sahil Caddesi'ni dik kesen bir ara sokağa park etmiş iki büyük polis otobüsü, bir panzer ve birkaç polis minibüsü taş yağmuruna tutuldu. Otobüslerin içindeki polislerin birçoğu araçlardan inerek yukarı doğru kaçarken, bazıları da silahlarını çekip otobüslerin altına girdi.

3) Kasımpaşa MHP binası taşlandı, binanın bütün camları ve MHP'nin büyük ışıklı tabelası kırıldı. Bu saldırıya da herhangi bir karşılık verilmedi.

4) Gayrettepe'de 1. Şubeye giden sokağın başına barikat kurmuş polisler ve otoları taş yağmuruna tutuldu. İlk anda silahını çekip saldıran polislerle yumruk yumruğa dövüşüldü. Sonra polisin ateş açması üzerine sokak başından biraz geri çekilen kitleden polise ve sokağın köşesindeki Pamukbank Genel Merkezi'ne taş yağdırılmaya devam edildi. Bu arada polisler silahlarını ateşlemeyi sürdürdüler. Bu saldırıda; polis otoları önemli oranda tahrip edildi, birçok polis taş, sopa ve yumruklarla yaralandı ve Pamukbank Genel Merkezi'nin dev camları yerlebir edildi. Kitleden iki kişi kurşunla yaralandı. Burada polis kimseyi alamadı.

5) Gayrettepe'deki Albaraka Türk'ün camları taş ve metal paralarla kırıldı. Bu saldırıya karşılık verilmedi.

Atılan bazı sloganlar:

"Sivas faşizme mezar olacak!",, "Faşizme karşı tek yumruk tek barikat!", "Dün Maraş'ta bugün Sivas'ta, çözüm faşizme karşı savaşta!", "Kürdistan faşizme mezar olacak!", "Geliyor geliyor Pir Sultanlar geliyor!", "Katil devlet!", "Devlet terörüne son!", "Katiller mecliste!", "Hükümet istifa!", "Almanyada dazlaklar Sivasta yobazlar!", "Devlet baktı yobazlar yaktı!", "Sivas'ın sorumlusu kapitalist devlettir!", "Sivas'ın katili sermaye düzeni!", "Mollaların ipi sermayenin elinde!", "Kurtuluş devrimde, sosyalizmde!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!", "Halkların kardeşliği sosyalizmde!", "Kahrolsun sermayenin faşist diktatörlüğü ve sosyalist Türkiye-sosyalist Kürdistan!"

Birkaç kısa değerlendirme:

1) Bu eylemin kitlesinin önemli bir potansiyeli SHP tabanıydı. Ne varki eylemin bir gerçekliği bu ise bir diğer ve en önemli gerçekliği de SHP tabanı olan potansiyelin düzene devrimci tarzda

muhalif sloganları haykırdıkları ve SHP üst düzey yetkililerini yuhladıklarıdır. Sosyalist sloganlardan çok, devrimci-demokrat sloganları atan bu kesim, '80 öncesi örgütlerin o günkü potansiyellerinin bugün nerede olduğunu gösteriyor bizlere. Yürüyüş sırasında SHP üzerine biraz tartıştığım, eski Dev-Yolcu ve Halkın Kurtuluşçusu iki SHP İstanbul il delegesi bu gerçekliğin en somut kanıtlarıdır.

Eylemi sınıf cephesinden değerlendirecek olursak, işçi sınıfı henüz bu türden sıcak siyasal süreçlere politik müdahale yapma düzeyinde değildir. Yürüyüşe birkaç sendika şubesi dışında sınıf adına başka bir gücün katılmaması sınıfın bu durumunun somut bir kanıtı sayılabilir.

2) Örgüt imzalı pankart arkasında ve herhangi bir yasal yayınevi pankartı arkasında yüzlerce insanın saatlerce yürümesi, illegal yapılanma olduğunu iddia eden örgütler tarafından nasıl açıklanır, doğrusu çok merak ediyorum. Bu düpedüz deşifrasyondur. Bunu yapanların aklından ya yarın öbürgün yasal bir partiye dönüşme fikri geçiyordur, ya da onca emekle oluşan örgüt birikimlerinin gizliliği onlar için pek "önemli" değildir. Bizden dostça bir öneri; binlerce sivil siyasal polisin cirit attığı yollarda varını yoğunu ortaya döküp güç gösterisine girişmek, büyük bir ciddiyetsizliktir, sonuçları çok ağır darbeler şeklinde yaşanır. Lütfen biraz ciddiyet!..

3) Komünistlerin Sivas katliamı üzerine belirledikleri sloganlar oldukça yerindeydi. Katliamdan yola çıkıp kapitalizmi teşhir eden ve alternatif olarak net bir dille sosyalizmi ortaya koyan pankart her çevrenin ilgisiyle karşılandı.

Mahir GÜRSOY

Devrimci eylemsellikte sloganın rolü ve önemi

Adımlarımız İstanbul'un en görkemli caddelerinden ilerliyor... Yüzbinlerce ayak var bu yürüyüşte adım atan... Binlerce insan yol kenarlarında birikmiş, yürüyüşümüzü büyük bir ilgiyle izliyor. Kitleden kopan slogan sesleri çevremizde yükselen binalara çarpıp yankılanırken, kafamın içinde bir başka ses yankılanıyor; "Devrim sorumsuzca haykırılan sloganların değil, ısrarlı ve hararetli bir örgütsel çalışmanın ürünü olacaktır."

Belli misyonların temsilciliğini üstlenmiş dergi pankartlarında yazılanlara ve bu pankartların arkasından yükselen sloganlara dikkat ediyorum özellikle. Pankartların birçoğunda "Faşizme ölüm halka hürriyet!", "Faşizme karşı omuz omuza!", "Faşizme karşı tek yumruk tek barikat!" ve "Sivas faşizme mezar olacak!" yazıları yazılı. Atılan sloganlar da pankartlarda yazılanlardan farklı bir içeriğe sahip değil. Sanırsın ki 1993'te değil de 1968'de yaşıyorsun.

Fiziki olarak 1993 Türkiyesi'nde yaşayan bu devrimci hareketler, ideolojik olarak 1968'i yaşıyorlar hala!... Yüzbinlerle kucaklaşma ve binlerce insan tarafından seyredilme olanaklarını, insanların kafalarında soru işaretleri oluşturacak ve siyasi tartışmalara zemin hazırlayacak sloganlarla değerlendirmek gerekiyordu. Oysa devrimci-demokrasi, küçük-burjuva popülist ideolojik kavrayışının sloganlarını en yüksek sesiyle haykırarak geçti gitti caddelerden... Ve arkalarında; "Bu adamlar otuz senedir 'kahrolsun faşizm' diye bağırıyorlar kardeşim", diyen insanlar bıraktılar.

Komünistler, slogan olarak haykırdıkları cümlelerin bir taraftan güncel süreci açıklar olmasına, diğer taraftan da, anti-kapitalist ihtilalci nitelikte olmasına dikkat ederler. "Sivasın sorumlusu kapitalist devlettir!", "Sivas'ın katili sermaye düzeni!" ve "Kurtuluş devrimde, sosyalizmde!" sloganları bu dikkatle belirlenmiş ve atıldığında insanların büyük ilgisiyle karşılanmıştır.

Sloganlarımız ideolojik kavrayışımızın ve politik faaliyetimizin en özlü bir ifadesi olmalıdır. Kulağına ulaştığı kitlelere, net bir işçi sınıfı önderlikli anti-kapitalist sosyalist hareket olmanın sesini duyurmalı ve bilincini vermelidir.

Komünistler olarak otuz yıllık geleneksel devrimci-demokrat hareketlerden ne kadar farklı bir niteliksel düzeye sahip olduğumuz her devrimci eylemsellik sürecinde kendini biraz daha fazla gösteriyor. Ancak bu niteliksel farklılığımızı, niceliksel yoğunluk anlamında da bir üstünlüğe dönüştüremediğimiz sürece, güçlü bir çekim merkezi olmanın uzağında kalacağız.

Her eylemsellik sürecinde daha fazla etkili olabilmek ve sloganlarımızı binlere, onbinlere maledebilmek için; ısrarlı ve hararetli örgütsel seferberliğimizi daha da yoğunlaştırarak sosyalist devrim yürüyüşümüzü hızlandıralım.

Kamu çalışanları ayakta

Kamu emekçileri '93 Temmuz'unu beklenildiği üzere bir önceki yıla göre çok daha görkemli karşıladı. DYP-SHP koalisyonu iktidara geldiğinden bu yana kamu çalışanlarını sürekli sahte vaadlerle oyaladı. Bir taraftan sendikal örgütlülük tüm Türkiye'de yayıldı, değişik işkollarını kapsadı. Fakat buna karşın kamu emekçilerinin konumlarında hiç bir olumlu değişme olmadı. Tersine '90 yılına göre yaşam koşulları daha da kötüleşti. Sendikaların yasal güvenceye kavuşması açısından en ufak bir adım atılmadı. Baskılar aynı şekilde devam etti.

Artık yıllardır sahte vaadlerle oyalatılan kamu emekçilerinin sabrı taşmıştır. Beklemeye tahammülleri kalmamıştır. Nitekim "Demokrasi ve Sendikal Haklar İçin Ankara Yürüyüşü"nde sendika yöneticilerinin tüm uysallaştırma çabaları geri tepti. Turgutlu'dan Afyon'a, Mersin'den İzmir'e, Samsun'dan Malatya'ya kadar her yer kamu emekçilerinin başkaldırışına tanık oldu. Sendikacılar uğradıkları her ilde yüzlerce gösterici memur tarafından karşılandılar. Polisin saldırısı ve tartaklaması bile kar etmedi. Daha bir yıl öncesine kadar örgütsüz olan, merkezi sendikal örgütlülüğün yeni bağ kurabildiği illerdeki kamu emekçileri yıllardır biriken öfkelerini haykırdılar.

3 Temmuz günü ise tüm illerden gelen kamu emekçileri Ankara'da 40 bin kişilik bir insan seli oluşturdu. Polisler Başbakanlık binasına dek sürecek yürüyüşün başlangıç yeri olan Zafer Çarşısı'nın önünü ablukaya almışlardı. Fakat konvoy oluşturmuş polisler coşkulu kamu emekçileri karşısında çaresiz kaldılar. Ara sokaklardan çarşı önüne akan kamu emekçileri bir anda caddeyi zaptettiler. Bir önceki gün gerçekleşen Sivas katliamını duymuşlar, devlete karşı öfkeleri daha da artmıştı. Nitekim yürüyüş, "Sivas katliamını lanetliyoruz!" yazılı pankart ile başladı ve "Sivas'ın hesabını soracağız!", "Devlet terörüne son!", "Yaşasın halkların kardeşliği!" sloganları sık sık atıldı. Başbakanlığın önüne gelen kamu emekçileri burada Kamu Çalışanları Platformu kanalıyla taleplerini hükümete ulaştırdılar. 15 Temmuz'a kadar herhangi bir gelişme olmaması durumunda ise greve gideceklerini kamuoyuna ilettiler.

Tüm bu gelişmelere karşın geçtiğimiz günler, Ankara'daki yoğun eylemselliklere ve diğer illerde geçmiş yıllara göre açıkça gözlemlenen kitleselleşmeye rağmen, kamu emekçilerinin mücadelesinin merkezi durumunda olan, özellikle '90 yılında eylemleriyle bütün Türkiye'de belli bir ilgi odağı oluşturan İstanbullu memurların mücadele ivmesinde bir düşüş olduğunu da gösterdi. Kamu emekçilerinin 27 Haziran'da İstanbul'da düzenlediği miting, kötümser tahminlerin bile gerisinde, oldukça sönük geçti. Bu kez kamu emekçilerine İstanbul değil Ankara örnek oldu. Türkiye çapında memur mücadelesinde belli bir coşkunun yaşandığı şu süreçte İstanbullu kamu emekçilerinin geçmiş yıllara göre daha ilgisiz oluşlarının üzerinde düşünülmelidir. Hele sendikaların genel merkezlerinin bir çoğunun İstanbul'da olduğu koşullarda...

İstanbullu kamu emekçilerinin '90 yılında gösterdikleri mücadeleci ruhu bugün taşıyamamasında bir çok etkenin rol oynadığı kuşkusuzdur. Bunların tek tek ortaya çıkarılıp değerlendirilmesi gerekiyor, Kurulan ilk sendikaların ilk üyeleri olan İstanbullu'ların yöneticilerinden beklediklerini bulamadıkları, çoğu zaman onların koltuk kavgalarını ve kısır çekişmelerini izlemek zorunda bırakıldıkları da bir gerçektir. Yine bu yöneticilerin reformist eğilimleriyle ilk elden ve doğrudan etkileyebildikleri kesim İstanbullu'lar oldu. Ne yazık ki onun karşısında birleşik, sabırlı bir devrimci muhalefet yürütülemedi. Bu bağlamdaki çabalar yetersiz kaldı.

Genel merkezlerin ve çoğu şube yönetimlerinin geri eğilimlere teslimiyet içerisinde ve dönüştürücü olmaktan uzak tavırları bugün için İstanbul'da kamu emekçilerinin sendikalara olan güvenini, mücadele coşkusunu törpüleyebildi. Örneğin Anadolu'nun değişik illerinde ve ilçelerinde sürekli yeni şubelerin açıldığı koşullarda, İstanbul'daki bazı büyük işyerlerinde sendikaların üye sayılarında yalnızca bir-iki kişilik bir artış oldu. Buna karşın üyeler sendika yöneticilerinden bir iddia ve bir tavır beklemektedirler. Ardı arkası gelmeyen görüşmelerden öte, grevse grev, sokak çatışmasıysa çatışma, ama mutlaka devletle toplusözleşme masasına oturulmasını talep etmektedirler.

Sendika yöneticilerinin reformist eğilimleri, kısır çekişmelerin yarattığı bezginlik ve tahribatın aşılması bağlamında Sosyalist Kamu Emekçileri'ne

önemli görevler düşmektedir. Tabanın aşınan güvenini yeniden kazanmak, coşkusunu eyleme dökmek için var güçleriyle kitleler içerisinde çalışmalıdırlar. En ufak bir hakkın dahi devlete karşı mücadele edilmeden alınamayacağı ısrarla vurgulanmalıdır. Genel merkezlerin ve reformist yöneticilerin olumsuz tutumlarını tek başına teşhir etmek yeterli değildir. Bu tavır kamu emekçilerine somut politikaları götürmekle birlikte ele alınmalı, net perspektifler ışığında ısrarlı bir faaliyet yürütülmelidir. İlkelerimizden ödün vermeden, tersine onlardan güç alarak, tabanı dönüştürerek elde edilecek destek anlamlı olacaktır. İstanbullu kamu emekçileri ileri politik bir önderlikle çok daha kitlesel ve politik mücadeleye hazırdır. Yeter ki kendi önünün açıldığını görebilsin.

İstanbul Sendikal Haklar Mitingi

Memur Sendikaları Platformu'nun, "Temmuz" sürecinin açılışını yapmak üzere, 27 Haziran pazar günü "Sendikal Haklar Mitingi" adı altında bir kaç ilde düzenlediği mitinglerden biri de İstanbul'da, Şişli Abide-i Hürriyet Alanı'nda gerçekleştirildi.

Mitinge yaklaşık dört bin kişi katılmıştı. Ancak bu kez alışılmışın dışında hem devrimci örgütler yeteri kadar ilgi göstermemişti, hem de işçi sendikaları. Kağıthane işçilerinin ve 10 kişi kadar da Yol-İş sendikası işçilerinin dışında işçi sendikalarından destek yoktu. Sol örgütler ise kendi pankartlarıyla değil de sloganları pankart haline getirip o pankartların altında katılmışlardı.

Katılımın düşüklüğü önemli olmakla birlikte mitingde asıl dikkati çeken coşkunun zayıflığıydı. Oldukça güzel bir havada başlamasına karşın, bitirilmeden biten bir miting oldu. Oysa aynı alanda memurlar, sloganlarını kesmeden, alanı terketmeden, karlı sepken altında ayakları ıslanıp donarak da miting yapmışlardı. Bugünse coşkusuzluk daha alana girmeden, yürüyüş koluda hakimdi. Bir noktada başlatılan slogan daha iki kortej ilerlemeden sönüyor, insanlar adeta gönülsüz, yasak savma babında sloganlara katılıyorlardı.

Her zaman olduğu gibi bu mitingde de emekçilerin ve işçilerin taleplerinin dışında, gelişebilecek mücadelenin önünü açacak mesajlar yerine dar grupçu sloganlar ön plana çıkartıldı. Başka bir deyişle miting alanlarında devrimciler kitleyle birleşecek, onu dar bakış açısından çıkartarak mücadelenin genelleşmesine yol açacak davranış ve tavır yerine daha dar örgütsel sloganlar atarak kitleyle arasına duvar örmeyi başarabiliyordu.

Yine de bu mitingte öncekilerine nazaran kamu emekçilerinin sloganları biraz daha ileri bir düzeye gelmişti. Yasaklanmış sloganları attıran görevlileri tertip komitesi uyarsa da, gerek Kürt özgürlük mücadelesine dönük ve Kürdistan'daki katliamları protesto eden sloganları ve gerekse de yargısız infazlara dönük sloganlarla kitle kendi içerisindeki potansiyeli zaman zaman dışa vurabiliyordu. Önemli bir olgu da işçi-emekçi birliğine dönük sloganların ve genel grev talebinin yükselmesi idi.

Bütün bunların üstüne, coşkuyu yükseltecek, ilgiyi toplayıp kitlede kenetlenmeye sağlayacak konuşmaların yapılmaması, alana girer girmez oyunlara, halaylara başlanması zaten düşük olan coşkuyu tamamen söndürmüş oldu. Mitinglerin gözde sanatçı ve grupları bile kitleyi alanda tutmaya yetmedi. İnsanlar alanı tek tek bile değil, şubeler olarak kitlesel biçimde boşaltmaya başladı. Yarıdan fazlası boşalmıştı ki, görevliler uyanıp, "miting bitmeden alanı terketmeme" çağırısı yapabildiler.

Tam da Ankara Yürüyüşü'nün gündemde olduğu, mücadelenin kızışacağı ve önderlere ihtiyaç duyulduğu bir aşamada, sendika yöneticilerinin İstanbul'u boş bırakma perspektiflerini eleştiren, Ankara Yürüyüşü'nün neyi ifade ettiğini anlatan, kitleleri uyarıcı bildiriler dağıtıldı. Etkisi olacak mı? Bunu önümüzdeki günlerde göreceğiz.

15 Temmuz genel grevi

Kamu emekçileri 3 Temmuz'da Ankara'da talepleri dikkate alınmadığı takdirde grev yapacaklarını belirtmişlerdi. 15 Temmuz'da bunun bir blöf olmadığını kanıtladılar. Nitekim tüm Türkiye'de başta belediye ve sağlık çalışanları olmak üzere iş bıraktılar, yürüyüşler düzenlediler. Geçen yıla göre "grev hakkı grev yapılarak kazanılır" şiarını daha gür bir sesle haykırdılar. Ankara'da 15 bin kamu emekçisi TBMM'ye doğru yürüdü. Polisin panzerleri ve copları karşısında gerilemedi, tersine polisle çatıştı. İstanbul, İzmir, Trabzon, Edirne, Mersin, Adana, Ağrı, Erzurum, Antalya ve daha bir çok ilde kamu emekçileri çeşitli engellemelere ve baskılara karşın coşkulu ve kararlı bir direniş sergilediler.

Sıcak Haziran...

KİT işçilerinin "7 aydır ödenmeyen alacak"larının hesabını, durup durup tam da 15-16 Haziran'da sormaya kalkmaları burjuvazinin 23 yıllık korkusunu yeniden depreştirdi.

Bir yemek boykotu, bir vizite eylemi için fabrikaların önünü çevik kuvvet kampına çevirdiler. Tümüyle barışçıl işçi gösterileri silah kuvvetiyle bastırılmaya çalışıldı. Pendik Tersanesi işçileri ancak üç ayrı polis barikatını aşarak, saldırı ve gözaltıları göğüsleyerek, kafalar gözleri yarılarak ulaşabildiler SSK'ya. Haklıydılar, kararlıydılar, dönmeye niyetleri yoktu ve dönmediler.

Kartal Askeri Dikimevi'nde ilk gün subaylar dikildi işçilerin önüne. 16 Haziran günü için yeniden hazırlandılar yürüyüşe. Bu kez kararlı oldukları, mutlaka yürüyecekleri söyleniyordu. Subaylar yetmedi, dışarıdan bir çevik kuvvet ordusuyla kapadılar fabrika çıkışını ve yeniden engellediler.

Öte yandan, Kağıthane açlık grevcileriyle dayanışmaya gelen işçi ve emekçilerin gösterisini dağıtına cesareti gösteremeyip seyirci kalan polis, aynı gün hastahaneye kaldırılmış olan açlık grevcilerini ziyarete giden 150 işçiye saldırdı.

Benzer bir olay da Adana'da kurulu Turbo Filtre Fabrikasından bir süre önce işten çıkarılmış olan ve halen açlık greviyle fabrika önünde direnişini sürdüren işçilere yönelen jandarma saldırısıydı. Grevcilerin çadırları sökülmüş, aileleriyle birlikte karakola çekilip dövülmüşlerdi.

Haziran eylemleri, bir yandan devletin terörist yüzünü sergilerken, öte yandan, sanayi proletaryasının sınıf mücadelesindeki merkezi öncü rolünü de bir kez daha ortaya koymaktadır.

Bu eylemlerden özellikle 10 Haziran Gölcük Tersanesi, 13 Haziran Eskişehir ve 16 Haziran Kağıthane eylemleri en dikkat çekici örneklerdir.

Eskişehir'de ise, Hava İkmal Bakım'dan, Şeker Fabrikası'ndan işçlerin eylemi, memur, öğrenci ve işçi ailesinden oluşan dayanışmacı kitleyle birlikte büyük bir yürüyüşle sonuçlanıyordu.

Kağıthane Belediyesi'ndeki "sosyal cinayet"e karşı aylar önce başlayan direnişe, belediye işkolu başta olmak üzere bugüne dek elle tutulur bir desteği bir türlü gerçekleştirememiş olan İstanbul işçileri de nihayet 16 Haziran'da ilk anlamlı dayanışmasını sundular. İstanbul'un çeşitli belediyelerinden işçiler, memurlar pankartlarla, rengarenk dövizlerle ve "Kağıthane işçisi yalnız değildir!" haykırışlarıyla doldurdu Kağıthane Belediye alanını.

*

Proletaryanın toplumdaki öncü konumunu Türkiye proletaryası da kendi mücadele pratiğiyle bir kez daha ortaya koymaktadır. Eylemler henüz kendiliğinden, oldukça geri ekonomik talepli ve bölük pörçük olmasına karşın, çekim gücünü hissettiriyor. Gerici-reformist sendikaların güdümünden kurtulduğunda, talepleri tek tek işletmelerin günlük/küçük istemlerinden tüm ücretli emeğin genel/geniş istemlerini kucaklayacak biçimde yükseldiğinde, daha birleşik ve politik bir yapıya kavuştuğunda, kuşkusuz bu çekim gücü niteliği de kat kat artacaktır.

KİT'lerde henüz yeni başlamış olan eylemlerin önünü açmak, daha ileri kazanımlara doğru yürümek için, işçi sınıfı ilk elde sendikalar engelini aşmak zorundadır. Yıllardır kırılan, sönen her direnişte sendikacı parmağı bulunduğu artık tüm işçilerce bilinmektedir. Bu burjuvazinin uşağı bürokratlar sınıf ihanetçi yüzlerini Haziran eylemlerinde de gösterdiler. Pendik Tersanesi yürüyüşünde polisle ağızbirliği içinde yürüyüşü sahil yoluna kaydırmaya çalışan, Haliç kıyısı tersanelerinin eylemlerini farklı günlere alarak eylem gücünü azaltan, polisten daha sıkı bir kordon oluşturarak işçi kortejini halktan "koruyan" hep onlardır. Açıkça görülen şudur ki; sınıfın devrimci birliğini ve dayanışmasını sağlamak, öteki şeyler yanında sendika bürokrasisinin gerici barikatlarını aşmakla olanaklıdır. Polis barikatlarını aşmasını bilen işçi hareketi bu engeli de aşacak güce ve dinamizme sahiptir.

Bu noktada devrimci öncü işçilere büyük görevler düşmektedir. *"İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır"* yazılı kızıl bayrakları her fabrikada dalgalandırabilmek için, bu kavgada sınıfın önünde yürümesi gereken devrimci işçilerin sınıfa yabancı görüş ve anlayışlardan bir an önce kurtulmaları acil bir ihtiyaçtır. Marksizm-Leninizm'in yol göstericiliğinde bu topraklarda işçi sınıfının kurtuluş bayrağı açılmıştır. Bu bayrağı en yükseklerde dalgalandırmak her sınıf biliçli işçinin öncelikli görevidir.

Yıldız AYDIN

Sendika bürokrasisi engeli aşılmalıdır

İşçi hareketi: Gelişmeler ve görevler

İşçi sınıfı içindeki huzursuzluk ve kaynaşma her geçen gün biraz daha artıyor. Derinleşme eğilimi içinde olan bu kaynaşmanın nedeni sınıfın belli bir kesiminin toplusözleşme döneminde bulunması değildir. Tersine bu yalnızca bir görüntüdür. İşçiler toplusözleşmelerin tıkanmasını, ücret ve ikramiyelerini alamamalarını protesto etmek üzere eylemlere başvurmaktan çok, kapitalist sınıfın özelleştirme, sendikasızlaştırma, taşeronlaştırma ve topluca işten atma şeklindeki saldırılarına karşı mücadele içindedirler. Öte yandan sözkonusu bu hareketlilik yalnızca toplusözleşme döneminde bulunan işçileri değil, çok geniş bir kesimi kapsıyor.

Karşı karşıya kalınan sorunların ortaklığı ve yakıcılığı işçileri birleşmeye, saldırılara karşı topyekün mücadeleye itiyor. Genel grev şiarı yayılıyor. Ancak belirtmek gerekir ki, genel grev bugün yalnızca bir eğilim ya da işçilerin bu eğilimi dile getirmek üzere eylemlerde attıkları soyut bir şiar değildir. Tam tersine genel grev, özellikle Petrol-İş, Hava-İş, Deri-İş, Harb-İş, Liman-İş ve Belediye-İş gibi sınıfın en ileri ve duyarlı kesimlerini bünyesinde barındıran işkollarındaki somut bir istektir. Genel grev şiarı da bu işkollarındaki işçilerce daha çok eyleme dönük bir şiar olarak dile getirilip haykırılıyor. Bu işkollarının ve bağlı şubelerin, önceki dönemlerden farklı bir yaklaşımla, hiç değilse sınıfın en yakıcı taleplerinin formüle edilip yer verildiği genel grev hedefli eylem "programlarıyla" ortaya çıkıp Türk-İş'i zorlamaları da bunun ifadesidir.

Sınıfın ileri ve duyarlı kesimlerinde başta gelmek üzere kapitalist sınıfın topyekün saldırılarına karşı topyekün mücadele isteği o denli belirgin ve zorlayıcıdır ki, sendika merkezlerinin tüm aldatıcı, oyalayıcı ve dizginleyici söz ve girişimlerine rağmen savuşturulamıyor. Tam tersine, işçiler içinde sendika merkezlerine ve kapitalist sınıfın işçiler içindeki sendika korucusu bürokratlarına duyulan şiddetli tepki ve güvensizlik her geçen gün biraz daha artıyor. Merkezkaç eğilimler gelişiyor, büyüyüp - bloke edilemez hale geliyor. Henüz istenilen yaygınlık ve süreklilikte olmasa da sendikalara ve sendika bürokratlarına rağmen gelişen eylemler ve fabrika direniş komitesi türünden mücadele örgütleri, sendika merkezlerini genel greve zorlama ve bu yönde karar aldırma amaçlı protesto gösterileri, kimi şubelerin işgal edilmesi, sendikacıların açıktan açığa tartaklanmasına varan girişimler vb., bu durumun somut göstergeleridirler.

İşçiler oldukça kararlı görünüyor ve görünen o ki sınıfın derinleşme eğilimi içinde seyreden eylemliliği öyle kolayca dizginlenemeyecek, dipten gelen dalga kolayca kırılamayacaktır. Zira dipten gelen dalga bu kez iyiden iyiye güçlü ve bir o denli de zorlayıcıdır. Öyle ve o kadar ki, bu dalga sendika bürokrasisi cephesinde ciddi yarıklar açabilmektedir, açabilmiştir. Nitekim eylemden, eşdeyişle genel grevden yana sendika ve sendikacılarla, genel greve karşı olanlar şeklindeki saflaşma tam da bunun ifadesidir. Taraf olmak kaçınılmaz hale gelmiştir. Ve günümüzde sendika bürokratları sırat köprüsünden geçmekte olup, parçalanma durumu ile yüzyüzedirler.

Bölünme ve parçalanma yalnızca mücadeleden yana olan sendikalar ile karşı olanlar şeklinde olmuyor, yanısıra sendika merkezlerindeki bürokratların kendi aralarında bir bölünme ve çatışma olarak da yaşanıyor. Türk-İş Genel Sekreteri Şemsi Denizer'in günlerdir dillerden düşmeyen "Jaguar olayı" bu çatışmanın en taze ve tipik örneğidir. Kapitalist sınıfın ve devletin körüklediği ve amacı sendikaları (ve sendika bürokrasisinin pazarlık gücünü) zayıflatıcı bu girişimler artacağa benziyor.

İşçi sınıfının, ibresi genel greve çevrili dipten gelen zorlayıcılığı sadece iktisadi-sendikal ve demokratik yakıcı kimi talepleriyle sınırlı bir zorlayıcılık değildir. Hissedilir bir politikleşme eğilimini de içeriyor. Türkiye'de bazen sıradan bir talep için mücadele dahi, karşısında sermaye iktidarını buluyor, hızla ve kendiliğinden politik bir renk kazanıyor. Ancak burada kastedilen bu değil. İşçi sınıfı giderek politikaya ısınıyor, ağırlık koyma eğilimi gelişiyor. Özgürlükler ve „demokratikleşme" sorununa bir sınıf, bir taraf olarak ağırlık koymak gerektiği yönlü bir eğilimdir bu. Özellikle sınıfın -Petrol-İş kolundaki işçiler başta

olmak üzere- en ileri ve duyarlı kesimlerinin önceki dönemlerden farklı olarak siyasal gündemin en yakıcı toplumsal-siyasal sorunu olan Kürt sorununa giderek duyarlı hale gelmesi, bu türden bir eğilimin somut göstergesidir.

Bu durumun kendisi bir kez daha politik bir genel grevin (sendika bürokratlarının mücadeleden kaçma amaçlı iddialarının aksine) koşullarının az-çok olgunlaştığını anlatıyor.

Tüm bu gelişmeler ve olgular komünistlere ve dağınık duran devrimci güçlere acil ve önemli görev ve sorumluluklar yüklüyor.

Kapitalist sınıfın ve toplum ölçüsünde çılgınca bir terör uygulayan devletin topyekün saldırısına karşı, sınıfın politik genel grev yönünde seyreden eylemliliğini daha da isteklendirilmesi, işçi sınıfının kapitalist sınıfa ve devlete karşı mücadelesinin engeli olan sendika bürokrasisinin, deyim uygunsa ipliğini pazara çıkarıcı bir somut teşhir ve mücadele kampanyası ile tecrit edilmesi görevlerinden ayrı ele alınamaz. Genel grev için somut, yoğun, etkin ve yaygın bir ajitasyon faaliyeti yürütmek, genel grevi örgütlemek görevi komünistlerin ve devrimcilerin omuzlarındadır. Bu canalıcı görev ne yeni dönem liberallerinin deyimiyle "sınıftan yana dürüst sendikacılar"a ve ne de yeniden boy-gösteren sendikal platformlara bırakılamaz.

Bu görev komünist ve devrimci güçlerin görevidir. Ve ancak onların birleşik-koordineli, yöntemli ve hedefli müdahaleleri ile bir gerçekliğe dönüşebilir. Sınıfın yararına bir sonuca ulaşmasının teminatı da yalnızca komünist ve devrimci güçlerin böylesi bir çaba içindeki konumlarıyla ölçülür.

Sınıfın acil ve yakıcı sorunları da dahil, bir genel grev hedefli mücadelede öne sürülmesi gereken talepleri içeren özlü bir eylem programı hazırlamak ilk elden yapılması gereken iştir. „Ne için genel grev?" sorusu sisler içinden çıkarılmalıdır ve derhal bu eylem programı temelinde mücadeleyi örgütlemeye koyulmalıyız.

Mevcut dağınık kuvvetler birleştirildiğinde hatırı sayılır bir gücün ortaya çıkacağı görülecektir. Tüm sorun ortaya bir irade koymaktır. Ki, kendiliğinden yükselen dalganın pasif bir seyircisi veya artçısı olmak istenmiyorsa, bu güç ve iradeyi ortaya koymak zorunludur.

Sivas katliamını protesto eylemi

Sultanahmet'te memura polis dayağı

6 Temmuz günü Kamu Çalışanları İstanbul Şubeler Platformu'nun aldığı karar gereği 500 civarında kamu çalışanı Sultanahmet Meydanı'nda toplandı. Meydanda göstericilerden daha fazla polis vardı. Daha eylem başlamadan polisin saldıracağı belliydi. Kasklarını giymişler, coplarını çıkarmışlardı. Hatta insanlar meydana gelirken polis tarafından bu yönde tehditlere uğramışlardı. Sonunda beklenen oldu ve daha basın açıklaması okunamadan polisler azgın köpek sürüsü gibi kitlenin üzerine saldırdı. Sonuç yirmiye yakın yararlı, 92 gözaltı. Ayrıca alandaki herkes mutlaka bir cop darbesi aldı.

Eylemden sonra kurtulanlar sendikalara doldular ve eylemi değerlendirdiler. Eylem değerlendirmesinde özellikle genel merkez yöneticilerinin reformist çevrelerin ve bazı "radikal" çevrelerin başı çektiği görüş, böyle bir eylemin yapılmasının yanlış olduğu yönündeydi. Bunlara göre 2 gün sonra cenaze töreni vardı ve ona hazırlanılmalıydı. Böyle her önüne gelenin eylem yapması doğru değildi. Özellikle bazı sendikaların genel merkez yöneticileri bu eylemden dolayı şubeleri suçlamaya başladılar.

Oysa bu eylem zamanlama olarak hiç de yanlış değildi. Yanlış olan eylem kararının alelacele alınması ve kitleye haber verilmemesiydi. Zaten bu sebeple de katılım çok sınırlıydı. Eğer iyi bir kitle çalışması yapılsaydı, katılımın çok yüksek olacağı kesindi. Çeşitli işyerlerindeki geniş katılımlı protesto gösterileri bunu doğrulamaktadır. Bu sebeple eleştiri bu yönde yapılmalıdır. Eylem yapmak isteyen kitleye, iki gün daha bekle, demek eylem kırıcılığından başka birşey değildir.

D.E.

İşçi sınıfına "özelleştirme" saldırısı

Son dönemin gelişmeleri, gelecek dönemin en önemli gündem maddelerinden birini özelleştirme sorununun oluşturacağun gösteriyor. Düzenin özelleştirme saldırısı için yoğun bir hazırlık içinde olduğu kesin. Düzen sözcüleri, yakın gelecekte 107 bin işçi çalıştıran 15 KİT'in daha özelleştirileceğini açıkladılar. Burjuva medyası bugünlerde yoğunlaştırdığı özel bir ideolojik kampanya ile Tansu Çiller'i "özelleştirme kraliçesi" ilan ediyor.

Düzen bu alanda yoğun bir ideolojik kampanya başlatmış bulunuyor ve bu kampanya Tansu Çiller'i bu yeni saldırının kozmetik bir malzemesi olarak kullanmaktan ibaret değil. Özelleştirme, burjuva medya tarafından, sözümona "sermayenin tabana yayılması"nm, "ekonomik demokrasi"nin "verimlilik, refah ve gelir artışı"nın, "bürokrasinin geriletilip demokrasinin ilerletilmesi"nin en etkili yolu olarak sunulmaktadır.

Şimdiye dek özelleştirme saldırısının gündeme getirildiği her kapitalist ülkede benzer bir ideolojik saldırı da gündeme gelmiştir. Böylece emekçilere yönelik bu saldırıya meşruluk kazandırılmaya çalışılmıştır.

* * *

Oysa, bu ideolojik sis perdesinin arkasına uzanıldığında, dönüp özelleştirme sorununu düzen açısından bu denli önemli ve acil kılan temel nedenlere bakıldığında, bu nedenlerin hemen tümünün kapitalist ülkelerin yapısal ekonomik-sosyal sorunlarıyla bağlantılı olduğu görülmektedir.

Dünya kapitalizmi son 20 yıldır gittikçe derinleşen bir yapısal kriz yaşamaktadır. Bu yapısal krizi aşmak için, tüm kapitalist ülkelerde özü sınıfın ve tüm emekçilerin kazanımlarını tırpanlamak olan iktisadi politikalar gündeme getirilmektedir. İşte özelleştirme uygulamaları da, tıpkı düşük ücret, örgütsüzleştirme, destekleme alımlarının ve sübvansiyonların kaldırılması, alt sınıfların vergi yükünü daha da ağırlaştıran vergi politikaları vb. gibi, bu saldırı politikasının bir parçası, bir halkasıdır.

* * *

Türkiye'deki özelleştirme uygulamaları da temelde bu aynı nedenle gündeme getirilmektedir. Ne var ki, Türkiye kapitalizminin krizi daha derin ve sarsıcı olduğu için, bizde özelleştirme sorunu, burjuvazi açısından daha bir aciliyet taşımaktadır. Ayrıca Türkiye'de özelleştirmeyi zorunlu kılan bir ek faktör olarak sermayenin daha yoğun ve güçlü bir tekelleşme eğiliminden sözedebiliriz.

Özelleştirme, Türkiye'nin gündemine yeni giren bir sorun değildir. Son 20 yıldır bu sorun sürekli gündemde. Son beş yılda ise çeşitli düzeylerde özeleştirme uygulamaları oldu. Yalnızca bu uygulamalara bakmak dahi, "sermayenin tabana yayılması", "ekonomik demokrasi" vb. ideolojik ar-gümanların basit bir demagoji olduğunu ortaya çıkarmak için yeterlidir.

Tersine bu uygulamalar, özelleştirme politikasının en önemli amaçlarından birinin büyük sermayeyi palazlandırmak olduğunu açık biçimde göstermektedir.* Pek çok KİT, gerçek değerlerinin çok altında fiyatlarla Koç, OYAK, Sabancı, Yibitaş, Rumeli Holding vb. gibi büyük sermaye kuruluşlarına satılmıştır.

Türkiye kapitalizmi hem ciddi bir kaynak sorunuyla, hem de ciddi bir borç yüküyle karşı karşıyadır. Artık, '80-90 döneminde, kaynak sağlamanın en etkili aracı olarak uygulanan "düşük ücret politikası" uygulanabilirliğini önemli ölçüde yitirmiştir. Bugün ancak toplu tensikatlar aracılığıyla ve kısmen uygulanabilen bu aynı politika, sorunun çözümü açısından yetersiz kalmaktadır. Ayrıca burjuva devlet gelinen yerde ciddi bir borç krizi ile karşı karşıyadır. Borçlarını ancak yeni borçlarla ödeyebilmektedir. Bu iki faktör kapitalist ekonominin bunalımını derinleştirmekte, birikim sürecini tıkamaktadır. İşte böylesine bir bunalım ve çıkışsızlık ortamında sermayenin kaynak sıkıntısını gidermek, burjuva devletin borç yükünü

---

* İdeolojik saldırıyı etkili kılmak amacıyla başka kapitalist ülkelerde bu tür durumlarda hazırlanan antitekel yasalara dahi sermaye devleti ihtiyaç duymamaktadır. Dahası özelleştirme uygulamalarından sorumlu Kamu Ortaklığı İdaresi, özelleştirmeyi tekelcileşme doğrultusunda kullanmak gerektiğini açık açık savunabilmektedir. "Henüz küçük işletmelerin yay-gın olduğu Türkiye'de işletmeler arası işbirliği ve bütünleşme-birleşme hareketlerini kolaylaştırıcı tedbirlere üstünlük verilmeli"dir, denmektedir. Nitekim uygulamada da böyle olmuş, KİT'ler son derece ucuz fiyatlarla ve "blok satış"lar aracılığıyla büyük sermayeye peşkeş çekilmiştir.

azaltmak için özelleştirme önemli bir alternatif olarak gündeme getirilmektedir.

* * *

Özelleştirme saldırısının kapsamı ve anlamı hakkında yukarıdaki çerçeve belirli bir fikir vermekle birlikte yetersizdir. "Özelleştirme saldırısı"nın taşıdığı kritik önem, bu politikanın sınıfa ve emekçilere dönük daha kapsamlı bir saldırının parçası olmasıdır.

Evet özelleştirme, tıpkı düşük ücret, sendikasızlaştırma-örgütsüzleştirme, destekleme alımlarının ve sübvansiyonların kaldırılması, alt sınıfların vergi yükünü daha da ağırlaştıran vergi politikaları vb. gibi, bu kapsamlı saldırının araçlarından biridir. Bu politikayı işçi sınıfı açısından önemli ve tehlikeli kılan da budur.

Uluslararası sermaye çevreleri, IMF, Dünya Bankası gibi uluslararası finans kuruluşları "devletin küçültülmesi" ideolojik kılıfı altında, "sosyal devlet"in sonunu ilan etmektedirler. "Daha az devlet, daha çok piyasa!" uluslararası sermayenin bugünkü en temel şiarıdır. Bu şiar, "sosyal devlet"in de artık kapitalist ülkeler açısından bir yük haline gelmeye başladığını göstermektedir.

Dünya kapitalizmi '70'lerde girdiği krizlerden kurtulabilmesinin yolunu, istihdam artırıcı ve gelirin yeniden bölüşümünü sağlayıcı tüm politikaların terkedilmesinde görüyor. Bu yeni yönelimin sınıf ve emekçiler açısından en önemli anlamı, sosyal yardımların, sübvansiyonların, destekleme alımlarının, işsizlik sigortasının, işsizlik politikasına sınır getiren her türlü düzenlemenin, parasız-ucuz sağlık, eğitim ve ucuz konut vb. gibi onyılların mücadelesiyle kazanılmış mevzilerin ellerinden alınmaya çalışılmasıdır.

* * *

Özelleştirme saldırısının kapsam ve mahiyeti kısaca budur. Düzen kendi cephesinden bu saldırıyı uzun bir süredir uygulamaktadır. Bugün bu saldırı, özelleştirmeyi yoğunlaştırmak suretiyle yeni bir boyutta sürdürülmeye çalışılmaktadır. Düzen bu saldırıyı yoğunlaştırmanın hazırlığı içindedir.

Aynı dönemde karşı cepheden, emek cephesinden de bu saldırı hazırlığına ilk yanıtlar gelmeye başladı. Son bir ayda yüzbini aşkın işçi ve emekçi, "Özelleştirmeye hayır!", "Taşeronlaştırmaya hayır!", "İşçiler elele genel greve!" sloganlarıyla şehirlerarası trafiği kestiler, polisle çatıştılar, işyerlerini işgal ettiler vb. Gösteriler kitleselliği ve içeriğiyle düzenin imaj tazelemek amacıyla piyasaya sürdüğü Tansu Çiller'i, daha henüz başbakanlığının ilk günlerinde "yıpranma" sorunuyla yüzyüze bıraktı.

Tümü bir kaç haftaya sığan bütün bu olaylar, düzenin özelleştirme saldırısının sınıf mücadelesini daha da sertleştireceğinin ilk ipuçlarını sundular. Önümüzdeki dönemde, sermayenin düzenin özelleştirme saldırısını daha da yoğunlaştıracağı kesindir. Demir-Çelik, TÜPRAŞ, Petkim, Sümerbank, PTT vb. büyük işletmelerin özelleştirilmesi gündemdedir. Bugün özelleştirme gündemine girmiş olan büyük işletmelerin, sendikal örgütlülük ve mücadele deneyimi açısından geçmişten gelen önemli kazanımlara da sahip olduğu düşünülürse, önümüzdeki dönemin düzen cephesi açısından sancılı, devrim cephesi açısından da imkanların çoğalacağı bir dönem olacağı kesindir.

İşte bu noktada temel sorun, devrimci ve komünist hareketin bu sürece hazırlıklı olarak girebilmesidir. Hiç kuşkusuz ki bu hazırlığın en önemli unsuru, özelleştirmeye karşı mücadelenin kapsamı konusunda netleşmek, bu netlik üzerinde doğru taktik tutumları üretebilmektir.

* * *

Bizzat sermaye çevreleri, "mağdur" olmamaları için işçilere tazminat ödemekten, onları yeniden eğitip başka alanlarda istihdam etmekten sözetmektedirler. Bu, özelleştirme uygulamasının büyük bir işçi kıyımı yaratacağının bizzat sermaye tarafından da itiraf edilmesidir. KİT'ler, mevcut durumlarıyla sendikal örgütlülüğün yüksek olduğu işletmelerdir. Bu, özelleştirmeyi zorlaştıran bir durumdur. İşçi kıyımı, KİT'lerin örgütsüzleştirilmesi, sendikasızlaştırılması için de zorunludur. Böylece, KİT'lerin yeni alıcılarına asgari ücretli, sendikasız yeni işçiler çalıştırarak sömürüyü yoğunlaştırma olanakları tanınmakta, KİT'ler sermaye için cazip hale getirilmektedir.

Demek ki, KİT'lerin özelleştirilmesi, sınıf için herşeyden önce işsizlik ve örgütsüzleştirme anlamına gelecektir. Aslında özelleştirme saldırısı başka kapitalist ülkelerde yıllardan beri sözkonusu olduğu için, soruna bugünden bakıldığında özelleştirmenin doğuracağı sonuçları öngörmek hiç de güç değil. Özelleştirme nerede, hangi ülkede gündeme getirilip uygulanmaya çalışıldıysa, sonuç işçi ve emekçiler açısından hep aynı olmuştur. Düşük ücret, fazla çalışma, işsizlik, sendikal örgütlülüğün zayıflaması, toplusözleşme düzeninin işlevsizleşmesi vb., vb.

Yukarıdan beri vurguladığımız son derece önemli bir başka olgu daha var ki, bu da "özelleştirme"nin hiç bir zaman kendi başına ve salt sınıfı ilgilendiren bir politika olarak gündeme

gelmemesidir. Belirttiğimiz gibi özelleştirme, tüm emekçilere yönelik kapsamlı bir saldırı paketinin belli başlı unsurlarından yalnızca biridir. Parasız ya da ucuz eğitim ve sağlık hizmetlerinin kaldırılması, giderek bu alanda özelleştirme, sosyal yardımların azaltılması vb. tüm emekçileri yakından ilgilendirmektedir. Tabi bir de buna bu iktisadi saldırıları gerçekleştirmek için tüm demokratik kazanımların askıya alınmasını da eklemek gereklidir.

İşte bu gerçek, düzenin özelleştirme saldırısının kapsamını ortaya koyduğu gibi, bu saldırıya karşı koymanın, giderek bir karşı saldırı örgütleyebilmenin ne tür bir yöntemle, nasıl bir mücadele hattıyla mümkün olabileceğine dair ilk ipuçlarını da vermektedir.

Bir kez daha belirtmek gerekir ki, özelleştirmeye karşı mücadeleyi, kapitalist mülkiyet biçimlerinden birine tercihe indirgeyen bir yaklaşımla bu kapsamlı saldırıyı göğüsleyebilmek, düzeni geriletebilmek mümkün değildir. Sorun saldırının kapsamını doğru değerlendirmek ve bu temelde aynı kapsamda bir direniş ve karşı saldırı mevzii inşa edebilmektir.

Bu görevi başarabilmek ise, özelleştirmeye karşı mücadeleyi, işsizliğe, taşeronlaştırmaya, örgütsüzleştirmeye başta olmak üzere tüm iktisadi-sosyal saldırılara karşı geniş çaplı bir direnişe çevirmekle olanaklıdır.

İşçi sınıfı öncüleri bu mücadeleyi başarmak için, memurlar başta olmak üzere bu kapsamlı saldırıdan zarar gören tüm emekçilerin sesi olabilmeli, bu kesimlerle ortak bir mücadele hattı örmeyi hedefleyebilmelidirler. Öncü işçiler, düzenin bu alanda yaydığı gerici önyargılara karşı mücadele etmeli, memurları, öğrencileri ve Kürt emekçilerini ortak mücadele hattında birleştirmenin propagandasını sınıf içinde yaygınlaştırmalıdır. Bu yapıldığında, hiç kuşku yok ki, işçi sınıfı yanında güçlü bir emekçi desteğini hazır bulacaktır. Ki bu, hem mücadelenin başarısını garantileyecek, hem de mücadeleyi bir üst boyuta sıçratmış olacaktır.

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde bordro yakma eylemi

Cerrahpaşa Tıp Fakültesi çalışanları 30 Haziran günü bordro yakma eylemi gerçekleştirdiler. Sabah saat 8.00 civarında Temel Bilimler binası önünde toplanan 50 civarında sağlık çalışanı pankart ve dövizlerle, sloganlar atarak yürüyüşe geçtiler. Yürüyüşe resmi ve sivil polisler de "eşlik" ediyorlardı. "İşçi-memur elele, genel greve!", "Kahrolsun ücretli kölelik düzeni!", "İşçi memur ayrımına son!", "15 Temmuz'de genel greve!", "Devlet güdümlü sendikaya hayır!" en çok atılan sloganlardı.

Yaklaşık bir buçuk saat süren yürüyüşün sonuna doğru eyleme katılan sağlık çalışanı sayısı 150'yi buldu. Yürüyüşün sonunda dekanlık binası önüne gelinerek basın açıklaması yapıldı ve bordrolar yakıldı. Ayrıca Tüm Sağlık-Sen yönetiminden bir kişi ile hastahanede çalışan iki sağlıkçının yaptığı konuşmalarda sorunlar ortaya kondu, grevli ve toplusözleşmeli sendika talep edildi ve sağlık çalışanları Ankara yürüyüşüne çağrıldılar.

Eylem gerek katılım gerekse de coşku yönünden zayıftı. Davul zurna dahi bu olumsuzluğu kıramadı. Üstelik kamu çalışanlarının mücadelesinin başladığı '90 yılından bu yana tüm eylemlerde gerek katılım gerekse de coşku yönünden Cerrahpaşa Tıp Fakültesi her zaman başı çeken bir yerdir. İlk iş bırakmaların yaşandığı yer de bu hastahanedir. Bu nedenlerle bu eylem burası açısından belli bir gerilemeyi ifade ediyor.

Daha da önemlisi, bu eylem ve bir süre önce Okmeydanı SSK ve Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları Hastahanesi'nde 40-50 kişilik katılımlarla yapılan eylemler, yine Tüm Sağlık-Sen'deki gerilemeyi anlatıyor. Hiç bir somut politikanın üretilmediği, kitle çalışmasının tamamen unutulduğu ve sadece Ocak'tan Temmuz'a kitlenin hatırlandığı bir durumda eylemlerdeki bu başarısızlığa şaşırmamak gerekiyor. Ayrıca dört senedir eylemlerde bir sıçramanın yaratılamaması, sürekli atılan genel grev sloganının yaşama geçirilememesi ve bu kısır döngü içinde sıkışıp kalınması, bu başarısızlığın sebeplerindendir. Diğer kamu çalışanlarının durumu da bundan farklı değildir. Bu anlamda eylemlerde sıçrama yaratmak kamu çalışanlarının mücadelesinin önünü açabilir. Mücadeleye yeni öncüler katabilir. Bu sıçrama da bir genel grev olacaktır. Bunu örgütleme görevi de komünist ve devrimci kamu çalışanlarının omuzlarındadır.

Devrim EGE

Kapitalizmde insani değerlerin dejenerasyonu ve Yoldaşlık üzerine

Kapitalizmin pislik ve yozluk dolu dünyasında yaşıyoruz. Bu dünyanın tek bir "değeri" vardır, o da meta ve onu satın alacak paradır. Sermaye düzeni, meta tüketimini her ne pahasına olursa olsun kışkırtarak kendi insanını ve toplumunu da yaratmıştır. 501 marka kotunu sevgilisinden üstün tutan, karısını 1 milyon dolar karşılığında pazarlayan, yaşamı bir kutu amerikan Coca Cola'sı ile özdeşleştiren bu insan tüm değerlerini, duygu ve düşüncelerini cebindeki paraya endekslemiş, doğasına ve özüne yabancılaşmıştır.

Tüketim toplumu aynı zamanda bir tükeniş toplumudur. Kapitalizm içten içe çürürken beraberinde insanı da çürütmektedir. Çökerken insanı da çökertmekte, batarken insanı batırmakta, bitirmektedir. Onun yarattığı insan, beyni ve hisleri körelmiş, değerleri yozlaşmış, içi boşalmış, doğasına yabancılaşmıştır. Kapitalist sistemde insan tükettikçe yaşamı hissedecek, tükettiği ölçüde değer kazanacaktır. Ancak kapitalizmde insan tüketici olduğu kadar tüketimin nesnesidir de. Sermaye düzeninin ideolojisi pazarlamadan ibarettir. Bilimden sanata, güzellikten cinselliğe, doğadan insana kadar herşey pazarlanacak metadır, herşey satılıktır.

Kapitalist sistemin dünya çapında tıkandığı, çöküşün eşiğine yuvarlandığı içinde bulunduğumuz dönem, öte yandan insanlığın da adım adım barbarlığa yaklaştığı bir dönemdir. İnsanlık, ya kapitalizm ile birlikte batacak, barbarlığa gömülecektir, ya da sermaye düzenini yıkacak, kendini aşacak, yeni insanı ve onun değerlerini yaratacaktır. "Ya barbarlık içinde çöküş, ya sosyalizm!" Bu şiar ikinci bir yolun olmadığının en yalın ifadesidir.

*

Çürümüş ve kokuşmuş kapitalist düzeni tarihin çöp kutusuna atmak için uzun ve çetin bir kavgaya atılmış devrimcilerin ve komünistlerin görevi yanlızca eskiyi yıkmak değil, aynı zamanda yeniyi kurmaktır da. Eski ve yeni diyalektik bir bütündür. Mekanik bir tarzda ilk önce eskinin yıkılması gerektiği, yeninin ondan sonra inşa edileceği inancı büyük bir yanılgıdır. Yeniyi eskinin içinde yaratmadan eskiyi yıkmak olanaksızdır. Diğer bir deyimle kapitalist sistem içinde sosyalist insanın ve onun değerlerinin zeminini döşemeden kapitalist düzeni yıkmak da, sosyalizmi kurmak da mümkün değildir.

Sosyalist insan, kapitalizmin yarattığı, özünü tüketecek denli tüketici, insanal varlığını duyumsayamayacak kadar bireyci, medyanın yarattığı sahte ilahlara tapacak denli inançsız, hertürlü yozluğun ve pisliğin batağına saplanacak denli beyinsiz, kişiliğini dolar karşılığında satacak kadar düşmüş insanın tümüyle karşısında yer alır. O, ürettikçe kendini vareden, kollektif bir yapı ve paylaşım içinde yücelen, ideali ve inancı diyalektik-materyalist düşünce yöntemine dayanan, düşünce ve eylemini kişiliğinde somutlaştıran insanal doğasıyla barışık bir varlıktır. Öyle ki, devrimci üretimin, kollektif çalışmanın ve paylaşımın, bilimsel düşüncenin ve teorinin olmadığı yerde yeni insanı/sosyalist insanı yaratmak da mümkün değildir.

Dolayısıyla, yeni insanın, diğer bir deyimle sosyalist insanın değerleri, herşeyden önce devrimcilerin ve komünistlerin yaşamında kurulacak, onların dün ve bugün yarattığı geleneklerde kökleşecek ve yeniden üretilecektir. Burjuva ideolojisinin kuşatılmışlığı altında, sosyalist değerlerin iradi bir çaba ile ekildiği ve üretildiği başlıca yer devrimci örgütlerin iç yaşamıdır. Marksist-leninist teoriye dayanan bilinçli bir yönlendirme, kuşatıcı bir eğitim programı ve ihtilalci bir eylem hattı olmadan yeni bir kültür ve yeni bir gelenek de yaratılamayacaktır. Yeni insanın yaratılması yanlızca teorik-politik düzlemde değil, aynı zamanda etik-ahlaki düzlemde de ele alınması gereken bir sorundur.

*

Komünist bir militanı karakterize eden: davaya adanmışlığı, kavgada kararlılığı, düşman karşısında direngenliğinin yanısıra, örgütüne ve yoldaşlarına bağlılığı ve güvenidir. Yoldaşlık ilişkisi bir yandan aynı inancı paylaşan, aynı amaç için mücadele eden, aynı yolda sırtsırta omuzomuza veren insanların ilişkisini anlatmaktadır. Ancak öte yandan yoldaşlık, kapitalizmin özünde yatan; insanın insan tarafından sömürülme ilişkisinin karşısında yer alan, insanlar arasında paylaşıma ve kollektif üretime dayanan

bir ilişkinin kurulmasıdır da. Yoldaşlık ilişkisi sosyalist insanın değerlerinin en fazla somutlandığı, yeni kültür ve geleneğin en fazla üretildiği bir alandır.

Yoldaşlar arasındaki sıkı ve sıcak bağ herşeyden önce ortak ideolojik bir bakış üzerinde kurulmuştur. İdeolojik birlik olmadan ne ortak amaç ve o amaca giden ortak bir yol bulunabilinir, ne de kollektif bir çalışma tarzı oturtulabilinir. İdeolojik birlik eylem ve ruh birliğinin üzerinde yeşereceği en sağlam zemindir. Bu zemin kurulmadan yoldaşlar arasında koşulsuz bir güvenin ve inancın oluşması ve kökleşmesi de mümkün değildir.

Yoldaşları birbirine bağlayan en temel şey; sömürüsüz, eşit ve özgür bir dünyayı ve komünist bir toplumu yaratma hedefi ve bu uğurda harcanan kollektif emektir. Örgütsel hiyerarşide hangi kademede bulunursa bulunsun, her yoldaş bu yolda tüm devrimci enerji ve çabayı, tüm kararlılığı ve direnci ortaya koyarak, örgütsel sorumluluğu ve hakları eşitçe paylaşır.

Devrimci kaygılarla mücadele eden yoldaşlar arasında rekabet denen duygu sözkonusu olamaz. İhtilalci komünistler kişisel başarı peşinde değil devrimin başarıya ulaştırılması peşindedirler. Komünist militan kendisini burjuva ideolojisinin pompaladığı ve öne çıkardığı bireycilikte değil, aksine kollektif üretimde gerçekleştirir. Kollektif çaba yoldaşları birbirine daha fazla yaklaştırır. Pratiğin ortaya çıkardığı zorluklar karşısında yoldaşlar birbirine daha sıkı kenetlenir, kaynaşır.

Yaşanan başarısızlıklar, zaaflar, zayıflıklar yoldaşların birbirine saldırması, suçlu araması için birer vesile değil, aksine devrim yolunda ortaklaşa aşılması gereken birer barikattırlar. Nasıl ki, komünist bir örgütte başarımn onuru ortaksa, zaaf ve zayıflıkların utancı da tüm yoldaşlara aittir. Elbetteki bu, her hatanın somut bir muhatabının olduğu gerçeğini ve hataya düşen unsurun sorumluluğunu ortadan kaldırmaz. Ancak zaaf göstermiş veya zayıflık taşıyan unsura kendini aşması için olanak tanımak, onu eğitmek, dönüştürmek için el uzatmak yine tüm yoldaşların görevidir.

Eksiklikleri, zaaf ve zayıflıkları aşma doğrultusunda açıklıkla ve yoldaşça dile getirilen eleştiriler karşısında incinmek veya kırılmak yanlızca aşılmamış küçük burjuva gururun bir göstergesi olabilir. Yoldaşlar arası ilişkileri dinamitleyen en sağlıksız yöntem eleştiri karşısında karşı saldırıya geçmektir. Örgütsel hiyeraşideki yere, otoriteye sığınarak karşısındakini susturmaktır. Yoldaşlar ne birbirini eleştirmekten, ne de eleştirilmekten korkmamalıdırlar. Yeter ki eleştiri nesnel verilere dayansın, devrimci bir amaca hizmet etsin, hep beraber daha iyiye, daha doğruya ulaşmak için yapılmış olsun. Tersinden ise, objektif verilere dayanmayan, keyfi ve yıpratıcı eleştiriler veya muhatabı ile paylaşılmayan, meşru olmayan kanallardan yayılan eleştiriler niyetten bağımsız olarak devrimci bir amaca hizmet etmek şöyle dursun, yoldaşça ilişkileri ve güveni zedeleyen en önemli faktörlerden biridirler.

Sağlıklı bir yoldaşlık ilişkisinin kurulmasının birinci koşulu komünistlerin kendilerini sürekli yenilemeleridir. Denetim ve özdenetimdir. Komünistler otomatikman kapitalist düzenin ürettiği pislik ve yozluklara karşı bağışık değildirler. Burjuvazinin ideolojik/kültürel/ahlaki bombardımanına dimdik göğüs germek hergün yeniden mücadele vermek anlamına gelmektedir. Yoldaşlar karşısında bürokratik eğilimlere, küçük burjuva kibirliliğe, hotzotçuluğa vb. zaaflara düşmemek, ancak yoldaşlar arası eşitliğe ve paylaşıma dayanan proleter bir ilişki doğrultusunda hergün çaba harcamakla olanaklıdır. Yoldaşlık ilişkisi karşılıklı harcanan çaba ve emek ölçüsünde derin ve kuvvetlidir. Yoldaşlar birbirlerine hayatın her alanında yardımcı ve destek olurlar. Çoğu kez yalnızca ortak bir ideali ve mücadeleyi değil, bu ideal ve mücadele etrafında şekillenen yaşamlarını da devrimci bir tarzda paylaşırlar. Ancak ister aynı mekanı paylaşacak denli içiçe yaşasınlar, ister birbirini fiziki olarak hiç tanımamış olsunlar, tüm yoldaşlar birbirleri için her türlü fedakarlığı yapmaya, canını dahi feda etmeye hazırdırlar.

Yoldaşlık öylesine yüce bir değerdir ki, en büyük zorlukları koşulsuz, mutlulukları karşılıksız paylaşmanın diğer adıdır. Birlikte üretmenin, birlikte başarmanın, yeniyi birlikte kurmanın verdiği hazdır yoldaşlık. Ama aynı zamanda ağır bir sorumluluk, büyük bir görevdir de. Hayatlarını devrime adamış, kanlarıyla ve canlarıyla devrim tarihini yazan, kavgaya coşkuyla, en yüce devrimci duygularla atılan tarihe malolmuş devrimcilere ve komünist yoldaşlarımıza layık olmak, onlardan geri kalmamak, onlara güvenle yaslanabilecek bir omuz sunmak için çok çalışmalı, kendimizi aşmalı ve yenilenmeliyiz. Tarihe malolmuş tüm devrimcilerin yarattıkları değer ve gelenekleri simgeleyen sıkılı bir yumruk, taviz vermeden komünizme olan inancını haykıran bir ağız, kanının son damlasına kadar kendisini bu kavgaya adamış bir can olmak, tüm Ekimci militanların ortak sorumluluğudur.

Gün bu uğurda kenetlenmenin, yoldaşlığın en güzelini ortaya koyma günüdür.

Gündeme müdahale yeteneği

Ülkemiz politik ortamı gittikçe kaynayan bir kazan haline dönüşüyor. Kamu çalışanlarının gerek yeni dönem zamlarına ilişkin hoşnutsuzluklarının dışa vurumu, gerekse sendikal örgütlenmenin önündeki yasal kısıtlamaların ve fiili uygulamaların kaldırılmasına dönük eylemlilikler süreci başlatmış bulunuyor. Diğer yandan hem devlet kesiminde hem de özel sektörde yarım milyona yakın işçinin toplusözleşme sürecinin içine girmesi ve toplu sözleşmelerde yaşanan tıkanıklık sınıfı belli bir eylemlilik zinciri içerisine alıyor.

İlk bakışta '89 Bahar eylemliliklerini andıran bir görüntü var. Ancak her eylemlilik gerek talepleri ile gerekse de eylemlilik biçimiyle bir önceki noktayı aşmak durumundadır. Bu durum sınıf çelişkisini daha da şiddetlendirecektir. Bunun temenniden öte bir anlam taşıması, ancak bilinçli bir müdahaleyle mümkündür. Bugünkü görüntüsüyle '89 Bahar eylemliliğini aşacak bir kimliğe kavuşması zor. Yine de gündemi işçi sınıfı belirliyor. Bu noktada Kağıthane direnişi bir takım zaaflarına rağmen özelde devrimci kesimin ilgisini toplamış ve genelde de kamuoyunun ilgi alanı haline gelmiş durumda. Artık devrimci çevreler Kağıthane işçileriyle dayanışma yolları arıyorlar. Bu nedenle öğrenci gençlik kesimi destek amaçlı açlık grevleri yapmayı ve direnişi kamuoyunun daha geniş kesiminin ilgi alanı haline getirmeyi amaçlıyor.

Örneğin Taşkızak işçileri ilk vizite eylemliliği yaptığı gün ne yapacağını bilemiyordu. Sloganların nasıl ve kim tarafından hangi talepli olacağına kadar çok açık fikre sahip değildi. Daha doğrusu eylemliliğe kendiliğindenlik hakim. Bu konuda bazı işçilerden tepki de geliyor. "Doğru dürüst konuşacak adam olmayışı, eyleme öncülük edecek sınıf bilinçli işçilerin açığa çıkmaması, bir devrimci olsun da kimden olursa olsun" gibi yaklaşımlarla bu eylemliliği kendi inisiyatifleriyle hangi boyutta sürdürecekleri konusunda belli bir kaygıyı da dile getiriyordu. Belli ki bazı tersanelerde bulunan İP'li işçilerin öncülük edemeyeceğini sezmişlerdi ya da onları devrimciden saymıyorlardı. Onlar zaten ilk vizite yürüyüşünün video kasetini çoğaltıp işçilere satarak ticaret yapmakla uğraşıyorlardı. Kısaca ciddi bir önderlik sorunu var. Bu her sıcak dönemde kendini daha da yakıcı bir şekilde hissettiriyor.

Evet bu noktada dönüp kendimize bakalım. Son zamanlarda MYO'da sıkça pratik faaliyete ya da politik çalışma yöntemlerine ilişkin bazı yazı ve değerlendirmeler çıkıyor. Genel bir yaklaşım olarak kuşkusuz belli bir fikir veriyor. Kitle ilişkisinin yoksunluğu, hareketimizin bir kadro hareketi olduğu ve bu durumun aşılması, bire bir ilişkilerin yerinin fabrika çalışmasının alması ve belli yoğunlukla sürdürülen pratik faaliyetin sonuçlarının toplanabilmesi ve dönüştürülmesi gerektiği vb. olgular ele alınıyor. Ancak yine de net, somut bir çalışma tarzı yok. Nesnel durumu gözlemlemek tek başına yeterli değil. Sorun şu; ne yapmalıyız, ya da nasıl çalışmalıyız? Bu konuda somut açılımlara ihtiyaç vardır. Kuşkusuz gerek el yordamıyla, gerekse deneme yanılma yoluyla bazı çalışmalar yürütülüyor. Ama esas olarak belli bir gelenek haline gelmiş çalışma tarzı ele almıyor. Yani eski alışkanlıklar aşılamıyor ya da yeni edinilen çalışma tarzı çok fazla işe yaramıyor.

Dışımızdaki örgütler sınıfa dönük bir çalışma içinde olsalar bile (ki olanlar var), perspektif yoksunluğu nedeniyle hem dağıtıcı oluyorlar hem de güven sarsıcı oluyorlar. 30 yıldır dağlardan inmeyen devrimciler, bir iki gün içerisinde sınıfın harekete geçmesini ve devrimcileri bağrına basmasını bekliyorlar. Gerçekleşmeyince de hayal kırıklığıyla birlikte sınıfa güvenleri kalmıyor. Kuşkusuz bu onların sorunu. Ancak biz siyasi açılım ve pratik faaliyetle yarattığımız etkiyi kullanamıyoruz. Doğru ve ciddi bir planlamanın eksikliği kendini hissettiriyor. Bir de bazı olağanüstü durumlar yaşayınca alanı boş bırakabiliyoruz. Kendimizi sürekli üreten, yeni yöntemlerle düşmanın ulaşmasını olanaksızlaştırabilecek yaklaşımlar içerisine giremiyoruz.

Kitle ilişkisi, fabrika ilişkisi, fabrika hücresi diyoruz. Ama kitlenin nerede, hangi nedenlerle bulunduğunu ve buralara nasıl, hangi yöntemlerle ve hangi araçlarla gidileceğini tam olarak bilemiyoruz. Farklı siyasal eğilimlerden olan insanlar "sizdeki gibi çalışkan bir kadro yapımız olsa İstanbul'u altüst ederiz", diyorlar. Bu iki anlam taşıyor. Birincisi kadrolarımızın çalışkanlığı, ikincisi ise henüz alana müdahale edemediğimiz olgusu. Peki eksiğimiz ne?

Sendikalarla kompleksiz bir ilişki içerisine girebiliyor muyuz? Sıradan bir işçi gibi davranıp, ilişkilere ve onun yarattığı potansiyele ulaşabiliyor muyuz? Fabrika bölgelerinde günümüzün ne kadar

geçiyor? Açık bir alan tanımlaması yapıp, buraya kesin ve net planlarla yönelip, belli bir zaman dilimi içerisinde eldeki verileri değerlendirebiliyor muyuz? Bunlara olumlu cevap vermek mümkün değil.

Bildiri ve afişin dışında kitle ile buluşabileceğimiz alanlara dönük ne yapabiliyoruz. Örneklersek, öğrenci gençlik yıl içerisinde seminer, panel, form vb. aktiviteler içerisine gidebildi mi? Gençlik içerisinde sadece akademik-demokratik taleplerin dışında, sınıf mücadelesine dönük bir aktivite ortaya koyabildik mi? Öğrenci gençlik içerisinde EKİM önderliğinde kaç form yapıldı. Yani gençlik faaliyeti açısında pek fazla bir olumluluk yok. Kuşkusuz bu değerlendirmeleri kitle ilişkisi için ele alıyorum. Yani genel bir faaliyet mutlaka var. Ancak bizim istediğimiz soluğu aldırabiliyor mu? Bununla yetinebilir miyiz? İstediğimiz sonucu alamıyoruz ve bununla yetinemeyiz, yetinmemeliyiz.

Bir de en önemli olarak gördüğüm bir konu, açık alana ilişkin;

Kuşkusuz açık alanın öneminin hepimiz farkındayız. Ama biz bundan ne derece yararlanabiliyoruz? Bilindiği gibi '80 sonrası Türkiye sol hareketi önemli oranda bu alandan beslendi. Kimi, dağılmış ilişkilerini legal yayın organları eksenli toparladı. Kuşkusuz legalizm batağına saplanmamak gerekiyor. Ancak legal alandan gerektiği gibi yararlandığımız söylenemez. Bu alanın sunduğu bir dizi olanak var. İşçilerin yoğun olarak yaşadığı bölgeler ve fabrika çevreleri temel alınmak üzere panel, açık oturum, seminer, form vb. yöntemlerle işçilerle politik anlamda buluşabilir, kendimizi daha geniş kitleye anlatmak olanağı bulabiliriz. Bire bir, yüz yüze kendimizi daha iyi anlatabileceğimiz kanısındayım. Çok mu zor işçi toplantıları, işçi eylemlilikleriyle dayanışma için geceler, paneller düzenlemek? Yine belirtmekte yarar görüyorum: Bunu yaparken yeraltı faaliyetinin yerine açık alan faaliyetini ikame etmek gibi bir perspektif içinde olalım, demiyorum. Ancak bu alandan en iyi şekilde yararlanmak gerekiyor.

Türkiye'nin gündemi önemli olaylarla yüzyüze. Gündemi yakalamak, müdahale edebilmek, önderlik edebilmek ancak çok yönlü bir faaliyetle mümkün. Hayatın her alanında olmalı ve bulunduğumuz yerden müdahale edebilmeliyiz. Kağıthane direnişindeki temas bu yönüyle oldukça önemlidir. Kendimizi, perspektifimizi, politikalarımızı tartışılır hale getirmek, müdahale etmek ve muhatap olabilmek azımsanmayacak bir başarıdır. Bunu her alanda yapabilmeliyiz.

Her alanda iyi bir çalışma programıyla, kadroları doğru mevzilendirmekle, güç ve olanaklarımızı azami ölçüde seferber etmekle, ideolojik perspektifimizden aldığımız hızla istediğimiz sonuca ulaşmak elimizdedir.

Hareketimiz bu alandaki boşluğu doldurma yeteneğine ve birikimine sahiptir. Önemli olan bu iddiamıza sahip çıkmak ve bunu yaşama geçirmektir. Atalete ve zayıflığa tahammülümüz yoktur, olmamalıdır.

B. ACAR

Avrupa'da katliamları protesto

Sömürgeci devletin Kürdistan'da sürdürdüğü kirli savaş her geçen gün yeni boyutlar kazanıyor. Bütün bir Kürt ulusuna yönelik olarak süren bu saldırılar artık akılalmaz ve sınır tanımaz bir noktaya varmış bulunuyor.

Bu kirli savaşı dünya kamuoyu nezdinde teşhir etmek üzere Avrupa'nın değişik kentlerinde 24 Haziran günü gösteriler düzenlendi. İsviçre-Bern Büyükelçiliği önünde yapılan gösteride Şemsettin Kurt isimli bir Kürt yurtseveri büyükelçilikten açılan ateşle katledildi.

Biz yurdışındaki Ekimciler, 3 Temmuz'da, Kürdistan'da devam eden kirli savaşı, Bern'deki cinayeti ve Kürt ulusal kurtuluş hareketine yönelik saldırıları kınamak için Köln, Frankfurt, Stuttgart, Paris ve Bern'de yapılan yürüyüşlere aktif bir şekilde katıldık. Ayrıca daha sonraki günlerde "Sömürgeci Ordu Kürdistan'dan Defol!" başlığını taşıyan bildirimizi geniş bir şekilde dağıtmaya çalıştık.

*

Türk devleti Sivas'ta Pir Sultan Abdal Şenliklerine dahi tahammül edemediğini katliamıyla tüm dünya kamuoyuna gösterdi. Bu vahşi saldırıyı teşhir eden bir bildiri hazırladık. Ayrıca Almanya, Fransa, İsviçre ve Hollanda'da düzenenlenen yürüyüşlere katıldık.

Alevi Birlikleri Federasyonu'nun Köln'de düzenlediği yürüyüşe 30 bin civarında bir katılım oldu. Yürüyüş boyunca sermaye devletinin Sivas ve Kürdistan'daki katliamları atılan gür sloganlarla lanetlendi. Miting esnasında bir yöneticinin kürsüden anons yaparak PKK ve Kürdistan bayraklarının indirilmesini istemesi üzerine kitle, "Kürdistan faşizme mezar olacak!", "Kürdistan'daki katliamlara son!" sloganlarını haykırdı.

Ne yazık ki Devrimci Sol'un Dursun Karataş kanadının Yağancılar olarak adlandırılan diğer kanada saldırısı mitingin havasını bozdu. Yürüyüşçüler bu olayı tepki ile karşıladılar. Nitekim bunun üzerine bir çok kişi alanı terk etti. Devrimci Sol'un DK kanadının bu tavrını diğer örgütlerle birlikte kınadık.

Tütünde "aile tarımı"

Türkiye'nin sanayi tarımı içinde tütüncülük, kendine özgü bir seyir izler. Bu özgünlüğü yaratan, devletin sadece bu alanda uyguladığı "aile tarımını teşvik" politikasıdır. Bu "teşvik" sözcüğünün teşvik kredileri ve kullanım biçimleriyle hiç ilgisi yoktur.

Türkiye tarımında kapitalizm bu politika aracılığıyla tütüncülükte özel bir kır proletaryası yaratmıştır. Kendini kendi işinin efendisi sanan ırgatlar... Ya da hangi kapitaliste çalıştığının farkında olmayan tarım işçileri...

Bu politikanın uygulama tarzını kısaca açarsak, bu özgünlük daha anlaşılır hale gelecektir. Uygulama iki tip üretici yaratmıştır.

1) Kapitalist; kendi toprağında, daha çok da kiraladığı topraklarda geniş çaplı üretim yapar. İhtiyacı olan emek gücünün iki kaynağı vardır: Üretimde bulunduğu yerleşim yerindeki tamamen mülksüzleştirilmiş emekçiler ve çevre köylerin mevsimlik işçilik yapan az topraklı köylüleri.

2) Mülksüzleştirilmiş emekçi aileler; tütün satımında ödemek üzere toprak kiralar. Bu toprağın büyüklüğü, ailede çalışabilir bireylerin sayısına bağlı olarak değişir. Aile gene tütün satımında ödemek üzere, ya Tekel'den ya da bir tüccardan avans alarak tütününü eker. Ne var ki, bu aynı ailenin günübirlik geçimini sağlaması da gerekmektedir. Öyleyse haftanın yarısını "kendi" tütününde çalışarak geçirirse, diğer yarısını mutlaka birinci şıkta anlatılan kapitalistlerden birisinin tütününde ücretli işçilikle geçirmek zorundadır.

İşte yukarıda "kapitalistini tanımayan işçiler" olarak adlandırdıklarımız bu kesimdir. Tanımadıkları ikinci kapitalist ise, tütün tekelinin sahibi olarak TC ya da herhangi bir yabancı tütün tekelidir.

TC Tekel aracılığıyla böyle binlerce mülksüz aileyi hiç ücret ödemeksizin bütün bir ilkbahar, yazın kavurucu sıcakları ve güzün ayazında çalıştırıp, ödemeyi yıl sonunda yapmayı işte bu politika sayesinde becerebilmiştir. Aynı politika sayesinde bu kır yoksulları, "kendi işleri" zannettikleri işte günün doğal sınırlarını zorlayan aşırı bir çalışmaya maruzdurlar. Yazın uzayan gündüzler düşünüldüğünde, gün doğumundan batımına uzayan bir işgünü, yarım saati bulmayan yemek molaları, "kendi işi" olduğu için hiç bir hak talebinin sözkonusu bile olmaması, çocuk denebilecek yaştaki fertler de dahil olmak üzere aşırı çalışma böyle bir ailenin perişanlığını anlatmaya yetecektir. Bu kadar da değil. Tütünün gündüz işi sadece dikim ve çapa için geçerlidir. Oysa tütünde esas iş kırımla başlar, ki bu aylarca süren en zahmetli ve pis iştir. Bu süreçte artık çalışma saati açısından günün doğal sınırları kesinlikle ortadan kalkar. Tütün yaprağı gece serinliğinde gevrek olduğu saatlerde toplanır. Böylece tarlaya ne kadar erken saatte girilirse o kadar fazla yaprak toplanacağı açıktır. Güneş doğduktan sonra, "bir adam boyu" yükselmeden kırım işini bırakmak gerekir. Yoksa yaprak fidanı sıyırıp zedeler. Zaten toplanan yaprakların dizilmesi için de zaman gerekmektedir. İşin bu kısmı evde, avluda bir gölgelikte yapılacaktır. Bütün bir kırım devresi boyunca bu "küçük üretici" işçilerin işgünü 15 saatin altına düşmez. İşçilik yaşının sınırı ise sadece oturabilmektir. Artık dolaşamayacak kadar yaşlı olan aile fertleri ile 4-5 yaşındaki çocuklar yaprak diziminin işçileridir.

Kapitalist TC'nin daha kuruluş aşamasında tekeline aldığı bütün işkolları içinde, madencilik ve demir-çelik üretimi en ağır işler olabilir. Tütün tekeli ise, tarım işçilerinin bu çalıştırılma tarzından ötürü en aşağılık, en insanlık dışı iş alanıdır. Kapitalizmin doğal üretim yasalarını da aşan, dolandırıcılık ve sahtekarlıkla katmerli bir sömürü ağı kurulmuş olan tek alan. Bu insanlara kendi işlerini yaptıkları gibi yanlış bir düşünce yutturuluyor. Bir yanılsama yüzünden, ne dünyada yüzyılı aşkın bir zamandan beri yerleşmiş standart işgünü saati ve ne de yaygın işgücü fiyatı, bu alana giremiyor. İşçi işçi olduğunu bilince çıkaramadığı oranda uygun taleplerle mücadele geliştiremiyor.

"Tütün üretici"lerinin sokağa dökülmesi, çatışmalı gösteriler, intiharlar, eksperlerin dövülmesi, Tekel binalarının basılması, tütün balyalarının yakılması, tütün üretimi konusunda bu bilgiler ışığında daha rahat kavranacaktır.

Önümüzdeki günler, Ege'nin "küçük üretici" tütün işçilerini yeniden hareketlendireceğe benzer. Yeni üretim yılı neredeyse yarılanmasına karşın Tekel'in hala ödeme yapmamış olması ilk kıpırdanmaları başlatmış bulunuyor. Devletin KİT politikasının yeni hükümetle başlatacağı "radikal" önlemler de gözönüne alınırsa, tütün tarlalarının sigara fabrikalarıyla ardarada ayağa kalkması şaşırtıcı olmayacaktır. "Sıcak Haziran" sıcak yazın habercisi olabilir. Proleter sosyalizmi bu ısıyı solumaya ciğerlerini hazırlamalıdır.

Y. AYDIN

15-16 Haziran panelinden gözlemler

19 Haziran'da Otomobil-İş Topkapı Şube yönetimince 15-16 Haziran gündemli bir panel düzenlendi. Bu şubeye bağlı işyeri temsilcilerine yönelik düzenlenen panele temsilcilerin yarıya yakını tek tek çağrılı ve izinli olmalarına rağmen katılmamışlardı. 15-16 Haziran'ın günümüzdeki anlamı ve önemi üzerine tartışmaların yapılacağı bu toplantının konuşmacıları da şubeye bağlı işyeri temsilcilerinden belirlenmişti. Başkanla birlikte beş panelist (Erka Balata, Pancar Motor, Derby Makina Kalıp) yaklaşık otuz kişilik bir dinleyici kitlesine 15-16 Haziran'm ülkemiz işçi sınıfı hareketinin gelişimindeki rolü, işçi sınıfının toplumdaki rolü, günümüzde işçi sınıfının, sendikaların durumu ve özellikle de açmazları üzerine konuşmalar yaptılar. 15-16 Haziran'ın değerlendirilmesindeki bazı farklı yaklaşımların olmasına rağmen, genelde tüm konuşmacılar bugün işçi hareketinin genel ve acil sorunları üzerine aynı tabloyu ortaya koydular.

Ancak tüm bu olumsuzluklar sıralanırken, konuşmalar zaman zaman karamsar bir ruh haliyle yakınmacı bir muhtevaya büründü. 15-16 Haziran anılırken öyle bir yaklaşım sunuluyor ki, o günlere duyulan özlem belirtilirken bir yandan da bugün artık bunun mümkün olmadığı, her şeyin değiştiği gibi bir yaklaşımla güçsüzlük, iradesizlik dile geliyor, varolan durum teorize ediliyor, ona boyun eğiliyordu. Makina Kalıp temsilcisi arkadaş ise taban inisiyatifi ve örgütlülüğü yaratılması için adım atmak ve işyeri komitelerini işlevli kılmak önerisinden öteye gidemedi. Bu genel ve acil sorunların çözümü noktasında somut bir çıkış yolu öneren tek konuşmacı Derby temsilcisi oldu. Bu arkadaş kısaca 15-16 Haziran'ı değerlendirip, o günlerde sendika bürokrasisinin ihanetini de vurgulayarak bugün işçi sınıfının önünde biriken bu temel sorunların ve kendisine yönelen sermaye-devlet saldırısının genel bir eylem ile, yani politik bir genel grev ile püskürtülebileceğini öne sürdü. Politik genel grevin taleplerini de sıralayarak, bu eylem için bugünden hazırlanmak ve komiteleşmek gerektiğini vurguladı. Daha sonra dinleyicilerden de birkaç arkadaş söz alıp düşüncelerini dile getirdiler. Bu arkadaşlar da hep işçi hareketindeki olumsuzlukları, durgunluğu, örgütsüzlüğü dile getirip adeta felaket tellallığı yapıyorlardı. Hatta içlerinden biri (politik bir derginin yazı işleri müdürü) şunları söylemeye vardırdı: Bugün işçi sınıfı sınıf mücadelesi vermiyordu... Sınıf mücadelesinden bugün için söz edilemezdi... Çünkü ekonomik taleplerle hareket ediyordu ve siyasal bir önderlikten yoksundu vb., vb.

Bunun üzerine dinleyicilerden söz alan son konuşmacı arkadaş günümüz işçi sınıfı hareketinin bir süredir düzenin yasal sınırlarını aşan, yasadışı biçimlere bürünen militan eylemlerinden örnekler verdi; değerlendirmelerde bu olumlu ve gelişen yanı görmek ve buna göre çözüm önerileri getirmek gerektiğini vurguladı. Ortaya koyulan karanlık tabloyu aydınlatan bir yaklaşımla bizlere düşen görev ve sorumluluklar olduğunu, bunlardan kaçmanın, geri durmanın en büyük olumsuzluk olduğunu vurguladı. Tek tek militan direniş eylemlerinin birleşik bir eylem/politik bir genel-grevle aşılabileceğini, bu işçi sınıfında bugün bu yönde önemli sayılabilen bir talep olduğunu belirtti. Bu eylemin hazırlanması/örgütlenmesinde öncü - devrimci işçilerin, özellikle de metal işkolundaki öncülerin yeralması gerektiğinin, aksi takdirde bu eylemi yine sendika bürokratlarının 3 Ocak soytarılığına dönüştürme tehlikesinin altını çizdi.

Başkan daha çok sendikal birlik düzeyinde bir konuşma yaparak, soruna nereden baktığını da ortaya koymuş oldu. Ancak genel-grev önerisini de desteklediğini, bunun zorunluluğunu da belirtti.

Toplantı iki saatlik sürenin bitmesiyle sona erdi. Daha sonra da ikili-üçlü kısa sohbet ve tartışmalar oldu. Bu arada panelist arkadaşlardan biri (Pancar Motor) genel grev eylemini ancak bir partinin, işçi sınıfı partisinin örgütleyebileceğini, işçi sınıfının kendi öz örgütlükleriyle, taban örgütleriyle bunu yapamayacağını söylemesi hayli ilginçti. Çünkü bu arkadaş daha bir yıl önce genel grev-genel direnişin en koyu savunucularındandı. Genel grev bir devrim arifesinde başvurulacak bir eylem olarak görülüyor bu ve bazı arkadaşların gözünde.

İ. ESER

Asalak sermayenin yiyici uşakları

Bir sendika bürokratının kısa özgeçmişi

Adı esas olarak Zonguldaklı madencilerin görkemli eylemi sırasında bilinir hale geldi. Önceleri tüm sendika bürokratları gibi "kuru-sıkı" demeçler veriyordu. Asıl eğilimi işçileri greve sürmemekti. Ne var ki çabaları madencilerin yeraltında biriktirdikleri öfkeye dayanamadı. "Yeraltının öfkesi" bürokratların yürüdüğü kaldırımdan dört bir koldan şehir merkezine giden yollara indi. Şehir meydanında bir büyük öfkeye dönüşüp önlenemez oldu. Madenciler politik öncüden yoksundular.Devrimciler ve komünistler hayli güçsüz, müdahaleleri ise hayli etkisizdi. Olabildiği kadarıyla da o ve yandaşları tarafından "yabancıları aramıza almayalım" denilerek dışlanmaya çalışıldı. Madenci fırtınası onu adeta zorla öne itti. Eylemin görkemliliği ve önlenemezliği ile kendisinden geçip işçilerin önüne düştü. "Gemileri yaktık, geri dönüş yok" şiarı ile işçilerin seline kapılıp yürüdü.

Kimilerince yeni işçi önderiydi. Yorgun ve yılgınları, şarlatanları ünlendirmede usta Doğu Perinçek ve yandaşlarınca ise "Türkiye'nin Walesa'sı" olarak nitelendi. Politik öncüden yoksun madencilerin el ve omuzlarına basarak hep yüksekte kaldı. Nereye kadar? Madenci fırtınasının kırıldığı Mengen'e kadar.

Tüm korkaklığı, sınıfa inançsızlığı ve şarlatanlığı burada kendisini dışa vurdu. İleriye değil, geriye, gerçek yerine döndü.

Zonguldaklı madenciler ve emekçiler, zihinlerinde ve bedenlerinde derin tahribatlar yaratan bu geri dönüşü unutmadılar. Onun gerçek yüzünü görmekte gecikmediler. İşçi sınıfını aldatmada, yiyicilikte ve yolsuzlukta diğer sendika bürokratlarından hiç bir farkının olmadığını yaşayarak gördüler. Zonguldak eylemine ve eylemin yürütücüsü madencilere dünyanın dört bir yanından yapılan yardımları kapıp kaçırdı, ama suçüstü yakalanmaktan da kurtulamadı. Eylem günlerinde kapılarını sonuna kadar açık tuttuğu ve sendika binasının penceresinden "canlarım" diye seslendiği madencilere sendika binasını kapattı. Kongrelerine almaz oldu. Madenciler bunu da unutmadılar. Ona ilk şamarı seçimlerde vurdular. Bu şarlatan parlamentoya gönderilmedi. Ne ki Türk-İş genel sekreterliğine yükselmesi de engellenemedi.

O bir işçi önderi değildi, ancak bir Walesa olduğu pek yanlış değildi. Walesa gibi davrandı. Türk-İş yöneticiliği onun hain bir sendika bürokratı, sınıfa tamamiyle yabancı bir kişilik olduğunu iyice açık hale getirdi. Sosyalizme, komünistlere ve devrimcilere sınırsız bir kin duyduğu ise öteden beri biliniyordu Bu kinini en çıplak biçimde 1 Mayıs '93'te kustu. 1 Mayıs'ın bir devlet töreni halinde geçmesi için en yoğun çaba gösterenlerden biri oldu. Ve dahası bunu teminat altına almak için komünist ve devrimcileri 1 Mayıs eyleminden uzak tutmak için öneri üstüne öneri getirdi. "Hiç kimse sosyalistleri benim kadar tanıyamaz. Zonguldak eyleminde bir ay boyunca bana kan kusturdular", diyen oydu. Ne ki başaramadı. 1 Mayıs'ın devlet törenine dönüştürülmesi girişimi boşa çıkarıldı. Bir şamar da burada yedi. Alandan adeta kaçarcasına uzaklaşmak zorunda kaldı. İşçiler onu biraz daha iyi tanıdılar.

Anlaşılan onun kapitalist ağababaları ve devletle de arası pek hoş değil. Günlerdir bir "Jaguar olayı" konuşuluyor. Sendika bürokratlarına özgü yiyiciliği açığa vuruluyor. Amaç pek belirsiz değil. Burjuvazi böyle yapmakla hem Zonguldak eylemliliği sırasında yaşadığı korku ve sıkıntının öcünü alıyor ve hem de -ki önemlidir- bürokratlar arasındaki it dalaşını körükleyip güçlerini zayıflatıyor, birbirine kırdırtıyor. Daha önemlisi kimi bürokratları harcayarak hedef saptırıyor.

Sorun yalnızca "Jaguar olayı", tepelenmesi gereken de yalnızca Ş. Denizer haini değildir. Hedef Ş. Denizer'lerden mürekkep tüm bir sendika bürokrasisidir. Komünistlerin ve sınıf bilinçli işçilerin görevi sermayenin bu bildik saptırıcı oyunlarına gelmeden, devlete karşı mücadele ve teşhir gibi temel bir hedeften sapmadan, tüm bir sendika bürokrasinin işçi düşmanı niteliğini teşhirdir.

Hem devlet ve hem de sendika bürokrasisi birlikte suçüstü yapılmalı ve teşhir edilmelidirler. Bu çaba bilinçli ve sürekli bir çaba olmalı, bir özel politika halinde sürdürülmelidir.

kişi gözaltına alınmış durumda. Şu satırların yazıldığı sıralarda devletin Cizre'deki operasyonu devam ediyor.

Tüm bunlara karşın PKK'nın önderliğinde ulusal kurtuluş savaşı kararlı bir şekilde sürdürülüyor. PKK düzenli ordu çalışmalarına hız verdiğini belirtiyor. Kürt halkı ölümüne mücadele ediyor. Askerler tarafından evleri bombalanan halk sokaklara dökülerek sloganlar atıyorlar.

Türk devleti ise tüm bu şatafatlı demeçlerine karşın alabildiğine korkuyor. Gözden çıkarılmış bir halkı yoketmek savaşma giren devlet, işçi ve emekçilerin politik kitlesel bir başkaldırısı karşısında ne kadar zor bir duruma düşeceğini net bir şekilde kestiriyor. Basma dayattığı bu iğrenç yaptırımların nedeni tam da bu korkuya dayanıyor.

Bu büyük insanlık suçu karşısında onurlu bir karşı koyuş göstermek bugün her zamankinden çok daha fazla gereklidir. Süreç hızla ilerliyor ve tüm halka yalnızca iki seçenek bırakıyor. Ya katil devletin peşine düşülüp bu kirli savaşın ortağı olunacak, ya da ulusal özgürlük için başkaldıranlarla birlikte sosyalizme ulaşmak amacıyla sermayenin devleti paramparça edilecek!

Görev ve sorumluluk bellidir

Ateşkes sürecinin sona ermesiyle birlikte Kürdistan'daki soykırım ve faşist işgal tüm hızıyla alevlendi.

Bu sefer süreç daha şiddetli ve kanlı bir biçimde yaşanmaktadır. Ateşkese saldırı ve kan ile cevap veren sömürgeci burjuvazi, gözüdönmüşcesine provokasyon ve katliamlar düzenliyor. Bingöl ve Elazığ'nın bir çok ilçesinde binlerce asker eşliğinde baskınlar yapılıyor, köyler boşaltılıyor ve köylüler kurşuna diziliyor. Çatışmalarda esir düşen gerillalar yokediliyor. Şehit edilen gerillaların cesetlerine yüzlerce kurşun sıkılıyor ve en iğrenci çeşitli organları kesilerek işkence yapılıyor. Köyler yakılıyor, yıkılıyor. Kürt halkı göçe zorlanıyor.

Operasyonlar savaş uçakları, helikopterler, yanısıra karadan yapılan askeri saldırılarla sürdürülüyor. Sömürgeci devlet Kürdistan topraklarında tüm kinini, nefretini ve barbarlığını kusuyor.

Haziran ortalarında yoğunlaşan bu operasyonlar ve saldırılar yalnızca gerillalara yönelik değil. Artık tüm Kürt halkına yönelmiştir ve kapsamlı bir şekilde sürdürülmektedir. TC tam bir çözümsüzlük ve acz içinde Kürt halkının bu onurlu kavgasına kudurmuşcasına saldırıyor. Kürdistan'da sürdürülen bu kirli savaşı gizlemek için yeni katliamlar ve provokasyonlar düzenliyor. Bugün Kürt halkı için tek çıkış yolu bu kirli savaşa karşı devrimci kurtuluş savaşıdır.

Öte yanda uzun bir dönemdir Kürt-Türk düşmanlığını tırmandırmaya çalışan devlet şimdi de Alevi-Sünni düşmanlığı yaratmaya çalışıyor. 12 Eylül öncesinde Kahramanmaraş, Çorum vb. de faşist gerici çeteleri halkın üzerine sürerek Alevi-Sünni çatışması görünümü altında katliamlar düzenleyen bu aynı devletti. Çıkmazının dağ gibi büyüdüğü bugün de aynı yöntemleri piyasaya sürmektedir.

Sivas'ta 36 insanın katledilişi bunun en son ve en pervasızca tezgahlanan örneğidir. Devletin kolluk kuvvetlerinin seyri eşliğinde 36 insan vahşice katledilmiştir. Kontr-gerillanın açıktan cinayetler işlediği bir ülkede bu tür olayların son olmayacağı, Türk burjuvazisi mevcut düzenini korumak için bundan çok daha iğrençlerine girişmeyi deneyeceği açık. Zira önümüzdeki günler aynı zamanda işçi eylemliğinin yükseleceğine işaret ediyor. TC muhtemel bu dalgayı kırmak için her türlü yöntemi deneyecektir.

Tüm bunlar görev ve sorumluluklarımızı ortaya koyuyor. Daha yoğun ve kararlı bir savaşım!..

C. YÜCEL

Kürdistan'da yeni katliam hazırlıkları

Küpeli'si, Güreş'i, Çiller Hanım'ı ile savaş naraları atan katil devletin sözcüleri günlerdir kendi deyimleriyle yaz operasyonunun ya da gerçek anlamı ile Kürt ulusuna yönelik girişecekleri katliamın haberlerini uludular. Daha da ileri gittiler, gazetecilere brifing vererek bu katliamlarda burjuva basının Türk ordusuna ve polisine tam destek sunmasını istediler. Cinayetlerini gazetelerde yalnızca kendi istedikleri doğrultuda yansıtmalarını emrettiler. Kısacası işledikleri bu tarihsel suç karşısında basının, "kahraman ordu" nidaları atmasını, üniformalı katillere moral vermesini buyurdular.

Şu günlerde Ankara'da oldukça yoğun bir tratfik yaşanıyor. Tansu Hanım Genelkurmay'dan çıkmıyor. Genelkurmay Başkanı Doğan Güreş ortalığa darbe tehditleri savuruyor. Bir taraftan gazetecilerle, diğer yandan parti liderleriyle görüşmeler yapılıyor. Genelkurmay Başkanlığının emir ve tehditleri dört bir yana iletiliyor.

Genekurmay'ın hükümete buyurduğu gizli paketin basına sunulan alt başlıklarına bakıldığında, Kürt ulusuna yönelik topyekün bir imha politikasının gündemde olduğu anlaşılıyor. Hükümetten bu kirli savaşa karşı yükselebilecek muhalefete en acımasız bir şekilde saldırması bekleniyor. Türkiye'de yaşayan tüm Kürtler "düşman" ilan ediliyor. İzlenmeleri, fişlenmeleri emrediliyor. Operasyon için bakanlara boş kağıt imzalatılarak, ülkeyi esas kimin yönettiği anımsatılıyor. Üniformalı katillerin halka yönelik saldırılarına destek olmayan esnaf, gazeteci, aydın vb.lere çeşitli cezalar hedefleniyor. Doğal olarak buna bir de yeni silahların alınması ve korucuların sayısının artırılması ekleniyor. Demokrasicilik oyununu çoktan rafa kaldıran devletin gerçek görüntüsünü Tansu Çiller'in yapay nezaketi dahi gizleyemiyor.

Türk ordusunun şefleri psikolojik savaş adı altında burjuva basına neyi nasıl yazacaklarını bizzat dikte ettiriyor. Erdal İnönü'de bu koroya katılıyor. "Haberi verin ama ayrılıkçı teröre alet olmayın", diye lütfediyor. Bunun anlamı ise, katliamlarımızın, bir ulusu nasıl toptan imhaya çalıştığımızın haberini verin, ama öyle verin ki, sonuçta bizler kendi kanlı ellerimizi gizleyebilelim, oluyor. Üstelik daha da ileri gidiliyor; gazetecilerden fotoğraf çekmemeleri isteniyor ve gerekli fotoğrafların bizzat ordu tarafından kendilerine verileceği belirtiliyor. Abdullah Öcalan'ı Alman Nazi propaganda şefi Göbels'e benzetenlerin, aynaya baktıklarında gerçek Göbels'in kendileri olduğunu göreceklerine hiç kuşku yok!

Aslında şimdiye dek sermayenin ve onun gizli örgütü MİT'in emrindeki basın, bir yandan devletin körüklemeye çalıştığı ırkçı-şoven propagandanın dolaysız sürdürücüsü oldu, bir yandan da Kürt halkının meşru ulusal kurtuluş mücadelesini karalamada elinden geleni yaptı. Terörist devletin suçlarını gizledi, ört bas etti. Doğrusu olağanüstü bir çaba da harcadı. Ancak ne basın ne de TV kanalları 20. yüzyılın son çeyreğinde Kürdistan'da uygulanan bu vahşeti gözlerden ırak tutmayı başaramadı. Çünkü tüm teknik donanımına karşın Türk ordusu Kürt halkının özgürlük tutkusunu öldüremedi. Şimdi ise Kürdistan'da "taş üstünde taş bırakmama" seferberliğiyle bunu başarmaya çalışıyor.

Türk devleti gelinen noktada kendi açısından en ufak bir çatlak sese karşı tahammülünü yitirmiş bulunuyor. Kürt ulusunun meşru haklarını savunan bütün kurumlar devletin hışmına uğruyor. Öyle ki basına emirler yağdırdığı brifinge *Aydınlık* ve *Özgür Gündem*'den gazetecileri çağırmayı "unuttu". Dahası hemen ardından hukuksal bir bahane bulunup *Özgür Gündem* gazetesinin yayını durduruldu ve ardından yazı işleri müdürü tutuklandı. Nitekim HEP'in kapatılması olgusunu da bu şekilde algılamak gerekiyor. Devlet HEP'i ulusal mücadeleyi reformcu bir temele çekmek, düzen kanalları içerisinde eritmek amacıyla kurdurmuştu. HEP bu işlevi yerine getiremedi, ancak ulusal harekete dirençli ve onurlu bir destek de sunamadı. Kürt ulusunun haklı davasını oldukça ürkek bir şekilde, üstelik daha çok burjuva partiler arasındaki çelişmelere yaslanarak savunmaya çalıştı. Ama devlet bu şekliyle bile HEP'e tahammül edemedi.

Bu önlemlerle birlikte saldırılar, köylerin ve ilçelerin yakılıp yıkılması yoğunlaşarak sürdürülüyor. Yalnızca bir gecede Cizre'de 90 işyeri yakılmış, 20 ev yıkılmış, 2 kişi öldürülmüş, 500

(Devamı s.23'de)